* * *

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE 10 OCAK 1980
500 KURUŞ

(Hayvancılığımız ve et sorunu)
saldım çayıra mevlam kayıra..
Hazırlayan: METİN GÖKTÜRK

5. sayfada

Yılda 7 milyon koyun yeriz, 5 milyon da kaçağa gider

Ecevit: "Koalisyon önerisi hükümetten gelirse yetkili organlarımıza destekleyerek götürürüm"

Demirel: "Önce kanunlar. Şu anda bir hükümet tartışmasına girmekte yarar görmüyorum"

CHP, AP ye koalisyon önerdi

- ***Demirel, "Ecevit'le görüştüğüm zaman bu bir sohbet toplantısı olmayacaktır" dedi***
- ***Korutürk ile görüşen Ecevit, hükümetle işbirliğine hazır olduklarını, artık görevin iktidara düştüğünü söyledi***
- ***Ecevit'i cevaplayan Demirel ise bugün işbirliği yapılmasının Meclisteki kanunların çıkarılmasıyla olacağını kaydetti***

ANKARA (ÖZEL)

KOMUTANLARIN "Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü" adlı uyarı mektubunu vermelerinden sonra iç politikada yoğunlaşan gelişmeler dün yeni bir aşamaya ulaştı. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile görüşen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit gazetecilere yaptığı açıklamada, AP ile işbirliğine hazır olduklarını söyledi. Ecevit'i cevaplayan Demirel ise, bugün işbirliğini göstermenin yolunun Meclisteki kanunların çıkmasında elbirliği yapmakla olacağını kaydetti.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil ile de 1 saat 20 dakika süren bir görüşme yaptı.

ECEVİT-KORUTÜRK GÖRÜŞMESİ

Hükümet formülleri arayışı ile ilgili olarak Cumhurbaşkanının isteği üzerine yapılan Korutürk-

Türkiye'de bazı hainler Sovyet işgalini destekleyen açıklamalar yapıyorlar

Uşaklığın bu kadarı görülmedi

- TKP kontrolündeki bazı Töb-Der şubeleri, Odalar ve dernekler, işgali "bölgemizde kalıcı barışın sağlanması ve emperyalizmin sömürüsünün yok edilmesine yönelik" olarak niteliyorlar
- THA ve AA bu dernekleri 'demokratik kuruluşlar' diye niteliyor

HABER MERKEZİ

İZMİR ve İstanbul'da TKP kontrolündeki dernekler, Sovyetlerin Afganistan'ı işgalini destekleyen açıklamalar yapıyorlar. Bütün dünya saldırıyı lanetlerken, Türkiye'deki Sovyet uşaklarının pervasız tu-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

YORUM

Hainler ve ajansların tutumu

Dün bazı TKP yanlısı dernekler işgali destekleyen pervasız bir açıklama yaptılar. Doğu Almanya'da Moskova'nın tahsis ettiği lojmanlarda kalan İ.Bilen kliğinin açıklaması bağımsızlığına düşkün tüm Türkiye halkı için ibret verici bir ders niteliğindedir. Türkiye tarihi uşaklığın ve alçaklığın bu kadarını görmemişti.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Geçici statü uzatıldı

Amerika ile anlaşmaya varıldı

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile ABD arasında Ortak Savunma Anlaşması imzalanması için dört gündür sürdürülen görüşmelerin "başarılı bir şekilde" sonuçlandırıldığı bildirildi.

Anlaşma konusunda resmi açıklama iki başkentte aynı zamanda yapılacak. Anlaşma hükemetler tarafından onaylandıktan sonra parafe edilecek ve daha sonra parlamentoların onayına

(Devamı sa.7, sü.10'da)

Elekdağ: "Afganistan ve İran olaylarından sonra dünyadaki güç dengesi değişti"

WASHİNGTON (ÖZEL)

TÜRKİYE'nin Washington Büyükelçisi Şükrü Elekdağ, Afganistan ve İran'daki son gelişmeler sonucu dünyadaki güç dengesinin büyük ölçüde değiştiğini belirterek, askeri ve ekonomik bakımdan güçlü bir Türkiye'nin Yakındoğuya yönelebilecek herhangi bir tehdide karşı etkin bir unsur olabileceğini söyledi.

Büyükelçi Elekdağ, Washington'da, Türk ve yabancı gazetecilerin katıldığı bir toplantıda yaptığı konuşmada, Türkiye'nin, Yakın ve Ortadoğuda güvenlik ve istikrara olan katkısının, Batı tarafından yeterince anlaşılamadığını belirtti.

Afganistan ve İran'daki son gelişmelere

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Günde 5 ekmek yiyen bir emekçi ailesi ne yapacak?

Ekmek 7,5 lira oldu

- 71.5 kiloluk un bundan böyle fırıncılara 525 liradan veriliyor
- Gaziantep'te etin kilosu 260 liraya yükseldi

İSTANBUL (ÖZEL)

OLDU olacak derken ekmeğin fiyatı Valilikte yapılan toplantıda 7,5 lira olarak belirlendi. 71.5 kiloluk bir çuval tahsisli unun da bundan böyle fırıncılara 525 liradan verileceği bildirildi.

Ekmeğin yeni fiyatını saptamak için yapılan toplantıya İstanbul Valisi, Belediye Başkanı,

(Devamı. Sa. 7, Sü. 8'de

GERİLLALARA KATILAN AFGAN ORDUSU ASKERLERİ
Afgan ordu birlikleri Taraki döneminden beri Müslüman gerillaların saflarına katılarak direniş kuvvetlerini oluşturdular. İşte Kunar eyaletinde Rus danışmanları öldürüp işgalci birliklere karşı çarpışan Asmar Tugayının askerleri.

Sovyet işgaline karşı en sert önlemlerden biri

Rusya'ya buğday ambargosu başlıyor

- **Fransa, Kanada ve Avustralya ABD'nin ambargo kararı desteklediğini açıkladı**

WASHİNGTON/KABİL

ABD Başkanı Carter, "Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da gerçekleştirdiği askeri harekat İkinci Dünya Savaşından bu yana barışa karşı girişilmiş en ağır saldırıdır" dedi. Beyaz Saray'da bir grup parlamenter ile bir toplantı düzenleyen Carter, konuşmasına devamla, "Eğer uluslararası alanda Sovyet müdahalesine karşı tepkiler bu kadar yoğun olmasaydı, Moskova daha da ileri gidebilirdi" dedi.

Öte yandan ABD Başkanlığı basın sözcüsü Jody Powell, ABD'nin Sovyetler Birliği'ne karşı

(Devamı Sa.7. Sü.1'de)

İstanbul'da bir grup İranlı öğrencinin düzenlediği protesto eylemine İran Konsolosluğu personeli de katıldı.

Afganistan'ın işgali İstanbul, Konya ve Erzurum'da protesto edildi

HABER MERKEZİ

RUSYA'nın Afganistan'ı işgalini protesto eylemleri sürüyor.

Dün sabah da İstanbul'da İranlı 50-60 kişilik bir grup öğrenci İran Konsolosluğu bahçesinde toplanarak işgal eylemini protesto etti.

Protesto sırasında işgal olayıyla ilgili yapılan konuşmalarda,

"Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesinin esas amacı Hint Okyanusuna inmek ve dünyayı ele geçirmektir. Sovyetler Birliği, İran ve Pakistan'da yaşayan Beluci halkını bölücü, kışkırtıcı eylemler içindedi" dendi.

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Meclisten Notlar

İki yıl yakın. Meclise ayak basmamıştım.

Her şeyi yeniden elimle koymuş gibi buldum.

Politikacılar, bunca çalkantıya karşın, yaşlanmamışlardı bile.

Elimle, kızgın kalorifer borularını okşadım.

Yapının merkezî ısıtma tertibatı istense, bütün çevreyi ısıtabilirmiş. Ama nedense bu yola gidilmiyor.

Gidilseydi, borular azıcık daha az kızgın olurdu o kadar.

Birden, Sağlık Bakanı Münif İslamoğlu'nu ansıdım.

Sağlık Bakanlığının depoları fuel-oille doluymuş da, Bakan hastanelelerde yakıt yokluğunu düşünüp yaktırmıyormuş.

Benim mantığına ters

(Devamı sa.7, sü.5'de)

İstanbul'da bir eczacı vuruldu

Ankara'da iki kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Türközü semtinde saat 21.00 sıralarında bir gecekonduya bomba atıldı. Gecekondunun kapısı önünde patlayan bomba maddi hasara yol açtı.

Etlik Yükseltepe Mahallesinde dün meydana gelen olayda bir kişi

(Devamı Sa.7'sa.3'te)

TİKP'nin düzenlediği "Rus Filosu Defol" yürüyüşü

Fransa Televizyonu, TİKP ve gazetemizin Rusya'ya karşı mücadelesine geniş yer ayırdı

Gürler Akdora (PARIS)

FRANSA televizyonunun 1. kanalı (TF 1) önceki gün verdiği haberlerde Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) ve Aydınlık gazetesine geniş yer ayırdı.

Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilme-

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

FRANSIZ RADYOSUNA GÖRE

Batı Türkiye'ye yardımda tereddüt etmeyecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

9 Ocak tarihli yayınında Türkiye üzerine bir yorum yayınlayan Fransız Rad-

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

TİME DERGİSİ: ABD, İran'a hakim olma isteği taşımadığını göstermelidir

MAN OF THE YEAR
Ayatullah Khomeini

DIŞ HABERLER SERVİSİ

TAHRAN ABD Büyükelçiliğinde rehin tutulan 50 elçilik görevlisi sorununun nasıl çözüleceği henüz kesinlik kazanamazken, ABD yönetiminin İran'a karşı izlediği siyasette yumuşama belirtilerinin belirginleştiği gözlenmektedir. ABD yönetimine yakın çevrelerin görüşlerini yansıttığı bilinen TİME dergisi Ayetul-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

İçten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Gülhane Hastanesi ve Mehmet Öztürk

Gecikmiş bir teşekkür sunulmak istendi benim yolumla Gülhaneye. Teşekkür, temenni falan, bunlar bana uzak şeyler ama, bu görevi esenlikle yerine getiriyorum:

Ta Adana'nın Yumurtalık köyünden, Mehmed Öztürk'ün yerine ben konuşuyorum, sevgili okurlarım!

Mehmed Öztürk, Yumurtalık köyünden. Kalabalık bir ailenin oldukça haşarı ve çok zeki bir çocuğu. Genç yaşına karşın, evli ve Seçkin isminde bir küçük oğlu var. Orada hâlâ çocuk denilecek yaşta oğlanlar, çocuk yaşındaki kızları kaçırırlar!

Mehmed Öztürk'ün öyküsü yaygınca bir öykü. Aile dişinden tırnağından artırıyor ve erkek evlat okuyor. Kızlar hizmet ediyor, doğal olarak! Robert Koleji bitiriyor çocuk, Sonra, Amerika'da bir burs buluyor ve bir yıl Amerika'da okuyor...

Köyüne dönünce, köyünün büyük adamı oluyor. Öyle karşılanıyor. Fikri alınıyor her konuda!..

Büyük adamlığı sürüp giderken, İzmir'e bir düğüne gidiyor ve... kör kader, onu paralıyor. Bulunduğu otomobil, başka bir otomobile çarpıyor. Milyonda bir olabilen bir kaza, Mehmed Öztürk'ün başına geliyor: Egzos borusu omuzunda patlıyor. Yanık, derin...derecelendiriyorlar yanığı. En kötü dereceden bir öncesi neyse, o derece işte!

Baba, çocuğunu İzmir Hastanesinden alıyor... Vücudunun bir yerinden kestikleri omuzuna vurulan yama tutmamış. Bir kolu da kıvrık kalmış. Baba, onu,Yumurtalık'a götürüyor, çaresiz. Yumurtalık da, "Büyük adamını", acılı bir suskunlukla kabulleniyor...

Mehmed Öztürk'ün genç karısının, karnı burnunda...

Aradan iki ay geçiyor. Bir arkadaşı bu felaketin haberini alıyor. Yumurtalık'a varıyor ve Mehmed Öztürk'ü Ankara'ya getiriyor ,uçakla.

Onu, o haliyle görmek çok acıydı. O şakacı, o haşarı çocuğu. Ufacık ve kavruk bir külçe gibiydi. Teslimiyet içindeydi. Geç davranılmıştı. Kazadan iki ay geçmişti. Yamayı tutturmak bir mucizeydi. Gülhane'deki doktorlar bunu yaptı. Şimdi Mehmed Öztürk normal yaşamına dönmüştür. Gene köyünün büyük adamıdır.

O gün Gülhane'de

Bendeniz, ne düzene, ne nizama alışığım! Onun için ne yapacağımı pek bilemiyordum. Altımda, o zaman Numune Hastanesinin başında olan Turhan Temuçin'in verdiği ambülans vardı. İçinde Mehmed Öztürk'le Gülhane'nin bahçesindeydik.

Yasak alanlara dalıyorduk ambülansla ki, düdükler ötüyor, nöbetçi koşuşuyor ve ben kızıyordum "Bunlara ne oluyor" diye...

Kocca bir ülkeydi Gülhane. Onlarca yapısı vardı ve yüzlerce yasası! Biz de sivildik, sivil... Öyle her kapıyı iterek giremezdik burada. Gülhane Kumandanı yolculukta olduğu için Kumandan Yardımcısı bakıyordu hastaneye!

Ana yapının içinde, kilometrelerle iniş çıkış yaptık. Mehmed yazık, ambülansın içinde sızmıştı o iç parçalayıcı teslimiyetiyle.

Neyse, kumandanın izniydi, karantinasıydı, yanık bölümüne aktarmasıydı. .Mehmedi yatırdık.

Ömrümde bu kadar papara yemedim. Ömrümde hiç bir paparayı da bunca yanıtsız bırakmadım, kuzular gibiydim.

Karşımdakilerin işleri, başlarından aşkındı. Bu kadar rötarlı bir sivil hastaya bakmak, başlarını kaşıyacak halleri olmadığı için elbet te zordu.

Neyse, iki ay rötarla yapılan ameliyattan sonra yama tuttu...

Mehmed Öztürk az zaman sonra taburcu edildi.

O kadar mutluyum ki... bin papara daha yesem, gam yemem... Mehmed Öztürk'ün teşekkürleri benim teşekkürlerimle birleşti.

O günün kumandan yardımcısına, beni önce azarlayan sonra büyük bir sevencenlikle hastayla meşgul olan Kemal Aytemiz'e, Yanık bölümünün şefi, Cevdet Barış'a , ameliyatı yapan asistana (ismini yazık ki bilmiyorum), sıcak ilgisini esirgemeyen Erdinç Öğün'e, ilgilenen Musa Öğün Paşa'ya sonsuz teşekkürlerimi nasıl ve nerede sunayım.

Şimdii... bu kadar teşekkürden sonra... diyeceğimi demesem, Nimet Arzık olmam...

Gülhane'de araç ve gereç, dünyada son dakkanın icadı araç ve gereçler...

Peki on beş milyon hastaya bakan Numune Hastanesinin neden aynı nitelikte, aracı gereci yok ki?...

Neden? Hangi ihmalden? Hangi neme gereklilikten, umursamazlıktan? Sağlık bakanım, afra tafrasını bu konuda da kullansın!...

Neyse, Mehmed Öztürk normal yaşama döndü... Üç aylık Seçkin'in, babası sakat kalmayacak...

Sayın Aytemiz... böyle bir sonucu almak için daha yüz pişirilmiş, kotarılmış paparaya hazırım.

Herhalde, cerrahi bakımdan da bir yarı mucize bu...Bu kadar geciken böyle bir "grefferte", başarı sağlamak!...Öyle değil mi?

NOT: Teşekkürde geçikmemizin nedeni... Fizik tedavi görüyordu ameliyattan sonra Mehmed Öztürk, Adana Hastanesinde artık tedavi tam başarıya ulaştı...

Bunu bekliyorduk.

FİKİR MEYDANI

HUZUR MU, SUSKUNLUK MU?

Kerim Öztürk (Hukukçu)

ANARŞIYI önlemede tek ve en etkin yöntem olduğu iddiasıyla gündeme getirilen yasa değişiklikleri meclislerde görüşülüyor. Öyle sanılıyor ki, düşünülen değişiklikleri içeren "önlem paketi" meclislerden geçerse Türkiye insanı huzura kavuşacaktır. Şu ya da bu yasanın bir-iki veya üç-beş maddesi yeni şekliyle düzenlenince anarşi duracak, huzura ereceğiz...

Yasalar birer doğma değildirler elbette. Gelişir ve değiştirilirler. Toplumsal gereksinimler doğrultusunda değiştirilmeleri de zorunludur gerçekte. Aksi halde toplumu donmuşluğa, katılığa, acımasızlığa giderek suskunluğa tutsak ederiz. Böylesi suskunluk, sessizdir, tedirginlik vericidir. Hele bu suskunluk, eskiyen, gereksinimleri karşılayamayan kurallar bütününün değiştirilmemesinden değil de yeni gereksinimler, adına getirilen değişikliklerden kaynaklanıyorsa daha da kötüdür, geriye gidiştir. Ki, bugün Mecliste görüşülen "önlem paketi" bu niteliği taşımaktadır bence.

Suskunluk huzur, özgürlük anarşi değildir. Bu böyle biline önlem paketinin hazırlayıp, sunucularınca. Giderek onaylayıp, yürürlüğe koyan yetkililerce. Yıllardır yazılıp, söylendi durdu: Baskı, cebir ve şiddet veya zulüm yasalarınca giderek olağanüstü mahkemelerle düşünmeyi ve düşündüklerini yaymayı yok etmekle sağlanamaz huzur. Gerçekte burada kimin huzuru diye sormak durumundayız. Çünkü bu yöntem belli bir kesim için huzuru sağlayabilir. Ancak bu, toplumsal huzur değildir. Düşünüp, düşündüklerini yayamamak, toplantı ve gösteri yapamamak, örgütlenememek ortaçağ karanlığının suskunluğu demektir. Bu suskunluk huzursa, geç kalmayıp yasa değişikliklerinde daha da baskıcı yöntemleri geliştirelim...

Anarşiyı önleme adına getiren yasal değişiklikler huzuru sağlamak şöyle dursun terörün amaçlarının tescili anlamını taşımaktadır bence. Çünkü yıllardır istenilen durum Anayasanın tanıdığı temel hak ve özgürlüklerin lüks sayılıp, ortadan kaldırıldığı ve karanlık-baskıcı bir yöntemle yaratılan suskunluktur. Anarşinin asıl amaçlarından biridir bu durum. Böylece insan haklarına dayalı demokratik anayasal düzen içinde sosyal ve ekonomik haklardan yararlanma olanakları yok edilmiş olacaktır. Sonuç olarak ülkemizin ve çağımızın yoğunlaşan ekonomik baskı ve sıkıntıları kolaylıkla belli bir kesimin omuzlarına yüklenebilecektir. İşte bu yüzdendir ki, huzuru sağlama adına getirilmek istenilen susturucu yasa değişikliklerine hukukçularımız da karşı çıkacaklardır.

"Önlem paketinin" tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmadığı için, getirilen yasal önlemlerin akibetini şimdiden kestirmek mümkün değil. Ancak, hele "uyarı mektubu" sonrası gelişmeler tedirginliğimizi haklı çıkarır biçimdedir.

"Önlem paketinin" içeriğindeki birçok değişikliklerin Anayasaya aykırı olacağı daha şimdiden açıkça bellidir. Meclisten geçen ve büyük olasılıkla yasalaşacak olan "derneklere ilişkin" değişikliğin Anayasamızın değişik 29. maddesine aykırılığı apaçıktır. Çünkü, polis ve gece bekçileri de hepimiz gibi "herkes"tir. Bir grup insanı "herkes" kavramının dışında tutup, en açık anayasal hakkı olan dernek kurma hakkını ellerinden almanın bir gerekçesi bulunamaz. Kaldı ki aynı konudaki yine Meclisten geçen biçimiyle dernekleri kapatma yetkisinin bağımsız yargının elinden alınıp, idareye (vali ve kaymakamlara) vermek de Anayasanın aynı maddesine tartışmasız aykırı olacaktır. Çünkü adı geçen madde "Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir" derken, derneklerin kapatılmasına ilişkin olarak da "Dernekler, kanunun gösterdiği hallerde hakim kararıyla kapatılabilir" hükmünü getirmiştir.

CHP tarafından düzenlenip, AP'since meclislere getirilen önlem paketinin ne şekilde çıkacağı henüz kesin olarak bilinmemekte ise de, belli olan şekliyle ihtisas mahkemelerinin kurulması da öngörüldüğünden bu konuda da kuşkularımı belirtmek istiyorum

Adalet Bakanınca Türkiye'de yedi ayrı bölgede kurulacağı açıklanan ihtisas mahkemesi niteliğindeki yeni DGM'ler, yargılamadan önce kurulmakla tabii yargı yoluna aykırı olmalarından hiç bir şey yitirmeyeceklerdir. Öyle anlaşılıyor ki, (özellikle uyarı sonrası gelişmeler) önlem paketinde yer alan birçok anti-demokratik değişiklikler hemen hemen paketin içindeki biçimiyle yaşalaşacaktır. Buna göre, yargıç ve savcıları belli oranda işbaşındaki yürütme organının etkisiyle atanacak ya da değiştirilebilecek olan mahkemeler adı ne olursa olsun Anayasaya aykırı olacaktır.

Kaldı ki gerçekten anarşiyi önleme kararında isek ne düşünmeyi, ne düşünceleri yazı veya sözle, tek ya da toplu olarak açıklamayı ne de örgütlenmeyi yasaklamaya gerek vardır. Giderek, özel olarak Devleti koruyacak mahkemeler kurmaya gerek yoktur.Çünkü anarşi bilindiği gibi silahla yürüyor. Silahlı ölüm örgütleri, kara listeler üzerinde çalışıyor. Yine bilindiği gibi 6136 sayılı ateşli silahlara ilişkin yasadaki yaptırımlar daha önce belli ölçüde ağırlaştırılmıştı. Şimdi Dernekler Yasasıyla, ceza ve yargılama yasalarıyla getirilmek istenilen değişikliklerin karşılığı niteliğinde yaptırımlar yok mudur?

Dernekler Yasasında "anarşinin kaynağını" teşkil eden derneklere uygulanabilecek yaptırım yok mudur? TCK'da anarşist eylemlere, bölücülere ilişkin hiç mi yaptırım yoktur? Vardır. İlk anımsadıklarımı sayayım burada: Açın TCK madde 125, 141, 142, 163, 146, 149, 150, 168... Ve daha niceleri. Çoğu, ülkemizi ve insanımızı ortaçağ karanlığına götürmek isteyen düzenlemeler. Çoğu 2 bin yılına çok az kala utanç duyduğumuz yaptırımlarla dolu. Hemen her biri ölüm cezasını içeriyor. Anarşiden yakınıyor, içtenlikle önlemeyi mi istiyorsun işte yaptırımlar. Önlem paketindeki, baskısı, suskunluk getirici yasaları, anarşiyi önleme adına yasalaştıranlara soruyorum: Hangi silahlı örgüt, Dernekler Yasasına ya da Siyasi Partiler Yasasına göre örgütleniyor ve çalışıyor? Dernekler veya Siyasi Partiler Yasasını yok etmekle, bu silahlı örgütler, örgütsüz mü kalacak sanıyorsunuz? Silahlı eylemci kişi ve örgütleri kollayan, himaye eden hatta bağrında barındıran, besleyen eline silah veren dernek ve partiler yok demek istemiyorum elbette. Dernekler Yasasının kanatlarını yolacağınıza anarşistlerle bütünleşmiş dernek ve partilerin üzerine gidin. Bunun için en açık yaptırımlar, hem de gereğinden çok miktarda vardır yasalarımızda. Yeter ki içten olun. Anarşi odaklarını iyi tespit edin. Örneğin, Siyasi Partiler Yasası açık değil mi? Adı geçen yasa hangi siyasi partiye adam öldürme, insanların yaşama haklarını ellerinden alma hakkını veriyor. Ama bugün MHP'nin anarşistlerle içiçeliği mahkeme zabıtlarında belli değil midir?

Sonuç olarak, yurdumuzda terörü önlemenin yolu, "yasal değişiklikler" değil kafalarımızı ve bakış açımızı değiştirmekten geçiyor. Sayın U.Mumcu'nun deyimiyle bunu anlamak için daha çok bekleyeceğiz. Çünkü: "Yasaları değiştirmek, kafaları değiştirmekten daha kolay görünmektedir."

Anarşiyi ve ekonomik zorlukları yenmenin yolu, yıllardır oynanan oyunu yeniden sahnelemek yani baskıcı ve zulmedici yasalarla halkı susturmak değil, en geniş halk kitlelerinin disiplinli bir şekilde harekete geçirilmesidir. "Türkiye insanının tüm güç ve yaratıcılığının seferber edilebilmesi için, demokratik hak ve özgürlüklerinin değil, kısıtlanması kağıt üzerinde kalmasına bile göz yumulmamalı, TCK 141-142 kaldırılmalı, inanç ve ibadet özgürlüğü güvence altına alınmalı, halkın temel hak ve özgürlükleri gönül rahatlığı içinde kullanacağı demokrasi ortamı yaratılmalıdır" Anarşi Türkiye insanının susturulması ile değil, en geniş özgürlüklere sahip olmasıyla kurutulabilir. Unutulmamalıdır ki, anarşinin amacı, Türkiye halkını susturmaktır.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

OKULUMA GİDEBİLMEM BİR ARABAYA BAĞLI

Ben ortaokul birinci sınıf öğrencisiyim. İki yaşında iken, yanlış bir teşhis yüzünden yapılan iğne sonrası, bu gün iki ayağım da tutmuyor. Zor zoruna, güçlükler içinde ilkokulu bitirdim. Bu güne kadar pek araba gereksinimi duymuyordum. Ama şimdi çok büyük güçlükler içindeyim.

Tedavi için birçok yere başvurmamazı rağmen olumlu bir sonuç alamadık. Benim okuluma gidip gelebilmem ve sokaklara çıkabilmem, bir arabaya bağlıdır.

Kızılay'a başvurduğumuz halde bize olumlu cevap vermediler.

Yardımcı olmak isteyenlerin aşağıdaki adresime bildirmelerini rica ederim.

Hasan Sapan
Sığma Ortaokulu
Sığma Kasabası
Sarayköy-DENİZLİ

Hızlandırılmış eğitimden mezun öğretmenleri yeniden kursa almak neyi çözecek?

Son günlerde "iki yıllık hızlandırılmış öğretim dönemi Milli Eğitim Enstitülerinden mezun olan öğretmenlerin yeterli eğitim ve öğretim kültürü almadıkları ve bu nedenle de 5-6 haftalık kurslara alınıp takviye edilecekleri, başarı gösterenlerin tekrar görevlerine iade edilecekleri" şeklinde haberleri okuyor ve duyuyoruz.

Acaba öğretmenlik kültürlerinin yetersiz olduğu düşüncesi nereden doğdu? Sonra bu kurslar neyi çözecektir? Kanımızca pek bir işe yaramayacağı gibi durumu karmaşıklaştıracaktır. Bazı eksiklikler olabilir. Hiç bir şey mükemmel değildir. Kaldı ki bazı eksiklikler çalışma içinde giderilebilir ve tecrübeler geliştirilebilir.

Ayrıca bir aydan beri bin bir güçlükle yerleştiğimiz ve öğretmen ücretlerinin ne olduğu bilindiği halde maaşlarımızın verilmemesi de bir diğer konu. Sayın Milli Eğitim Bakanının konuyla ilgili açıklamalarının yapılıp soruna gerekli çözümlerin getirilmesi dileğiyle. .

Rıdvan Selçuk
Çayırbağı 3. İlkokul Öğretmenlerinden

Bavul başına 10 DM ceza kesilecekmiş

Vatanımıza dönerken, Bulgar makamları tarafından soyuluyoruz

Ben senelerdir gurbet elde çalışan bir vatandaşım. Bu sene memleketime izine gittim ve dönüşümde önceden uçak bileti almama rağmen uçakta yer olmaması nedeniyle ailemle birlikte Sirkeci'den Kopenhag'a gelmek üzere trene bindim. Yanımda 30'ar kiloluk iki bavul vardı 24 Aralık 1979 tarihinde Bulgaristan gümrüğüne girdiğimde, Türkiye'den, .. lıştıkları Avrupa ülkelerine dönmekte olan Yüzlerce Türkiye vatandaşının başına şu olay geldi:

Bulgar Gümrük Polisi, yanımıza gelerek bavul başına 10 D.Mark ceza istedi.. Ben de bavullarımın ağır olmadığını ve üzerimde Alman Markı olmadığını söyledim. Fakat Bulgar Polisi sert bir şekilde hemen parayı vermemi istedi. Ben Bulgar Polisine Türk Lirası verebileceğimi söyledim ve Bulgar Polisi sert bir şe... e "Türk Parası ile kı...

dedi ve ben de terbiyeli konuşmasını söyledim.

Ayrıca Bulgar Polisi bu arada şunları dedi. "Avrupa'da çalışan Türk işçilerinden bundan sonra vize ücreti yerine bavul başına 10 Mark ceza alacağız ve istediğiniz makama şikayet edin". Trende benim gibi yüzlerce vatandaş Bulgar Polisinin istediği haracı vermek zorunda kaldı. Üzerinde Alman Markı olmayanlar, ödünç olarak kendi aralarında denkleştirdiler.

Türkiye Cumhuriyeti yetkililerine soruyorum: Bu anlattıklarımı belki önemsemeden okuyup geçeceksiniz. Şayet bir girişimde bulunmazsanız gurbet ellerde çalışan yüzbinlerce vatandaş, daha fazla Bulgar makamları tarafından soyulacaktır.

Mehmet Uslu

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

İtleri salmışlar... Taşları bağlamışlar...

Doğru söze ne denir?

Kırk yılda bir de olsa Alpaslan Türkeş işte şu sözleriyle gerçeği dile getirir:

"MHP'li gençler güvenlik kuvvetlerine yardımcı oluyorlar..."

Haklarını teslim edelim. MHP'li gençler özellikle Pol-Bir'li polislere yardımcı olmak için gerçekten de canla-başla çalışıyorlar.

Pol-Bir'li polislerin karakollarda şubelerde yaptıkları işkenceleri, MHP'li gençler de evlerde yapıyorlar!

"Davadan dönen" işçi İbrahim Şenirlioğlu'nu Ankara'da bir eve kapatıp sırtını kızgın demirle yaz-boz tahtasına çevirdikleri gibi...

Beri yanda Pol-Bir'li polislerin işkence konusundaki maharetleri zaten belli...

Bu maharetlerini DEV-GENÇ'li Necdet Bozkurt'u ve Hacettepeli Hasan Karakaş'ı işkenceyle öldürerek bir kere daha ispat etmediler mi?

Kimbilir, Pol-Bir'li polislere MHP'li gençlerin de yardımcı olmasıyla daha kaç kişi işkencelere dayanamayıp, hayatından olacak?

Ya da sakat kalacak...

Mükafat olarak da Pol-Bir'li polisler bir üst makama atanacak, MHP'li mahkum gençler de hapishanelerden salınacak...

İşte varan iki:

Abdi İpekçi'nin katili M.Ali Ağca'dan sonra, adam öldürmekten müebbed hapse mahkum iki kere aslan Alp-aslan Alpaslan da kafesinden kaçırılıverdi!

Bu insan avcısı kimbilir nerede şimdi? Yeni avların peşinde mi?

....

Meşhur fıkra.. Nasrettin Hoca, köpeklerin saldırısına uğrayınca ve kendisini korumak için kaldırım taşlarından birine el atıp, o taşı yerinden oynatamayınca demişti ki:

"İtleri salmışlar, taşları bağlamışlar..."

Tıpkı onun dediği gibi, ülkemizde de köpekler başıboş dolaşıyor, insanlara saldırıyor, insanlar da kendilerini korumaya kalkışınca bunun adı suç oluyor ve elleri kolları bağlanıyor.

Neymiş?

Türkiye Emekçi Partisi Başkanı Mihri Belli suç işlemiş...

Niyeymiş?

Çünkü üzerinde bir tabanca ele geçirilmiş...

Peki Mihri Belli bir süre önce MHP'lilerce kurşun yağmuruna tutulup komaya sokulduğu zaman, şimdi ondan "ruhsatsız tabanca taşımanın suç olduğunu bilmiyor musun" diye hesap soran yetkililer acaba neredeydi?

Onu koruyabildiler mi, veya kendisini koruması için ona ruhsatlı bir tabanca verdiler mi?

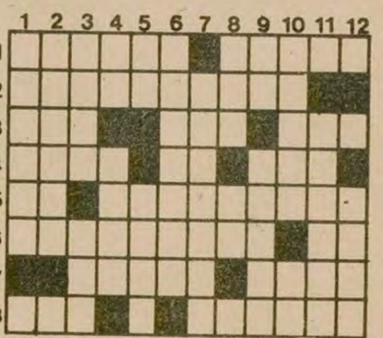
Kaldı ki bugün hâlâ birçok parti başkanı, gazeteci, savcı, öğretim üyesinin hayatı tehlikede değil mi?

Bunlardan birçoğunun öldürülmesi için düzenlenen liste geçenlerde MHP İstanbul İl Binasında yapılan aramada ele geçirilmedi mi?

Nasrettin Hoca, o meşhur fıkrasındaki şu sözleriyle ülkenin bugünkü manzara-i umumiyesini tarif etmiş sanki:

"İtleri salmışlar, taşları bağlamışlar..."

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1) Tarım- Havlama. 2) 1973 yılında yitirdiğimiz, ünlü bir halk ozanımız. 3) Hoşa giden duygulanma- Kötü, çirkin- Parlaklık, canlılık. 4) Gelir getiren mülk- Genişlik- Tersi ata. 5) Bir nota- Avrupa'da bir deniz. 6) Etle beslenen memeli hayvanlar sınıfı- Tersi mağara. 7) Kuruluş, müessese-İş,işlem, 8) Ceylan- Çürütülmüş tütünden yapılan ve keyif için buruna çekilen bir toz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Yemek yapmak için hazırlanan ve saklanan şeyler, aşlık, 2) İm, bellilik, belirtme. 3) Bir erkek adı- Bir emir. 4) Beyaz- Dokunulması, eleştirilmesi yasak haline getirilmiş şey. 5) 'Avuç'un yarısı- Bulanıklığı olmayan. 6) Bağış, bağışlama (eski dil), 7) Mağlup olma. 8) 'Ast' karşıtı- Sonuna bir harf gelirse ıslak. 9) Bir harfin okunuşu- Yan, yön. 10) Alışma, tanışma (eski dil)- Bir soru eki. 11) Tersi çok yeni, oldukça yeni. 12) Bir ağırlık ölçüsü birimi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	U	H	T	I	R	A	■	D	A	N	A
2	Ü	L	E	Ş	T	İ	R	M	E	K	■	N
3	Z	A	Y	■	R	A	Z	A	K	İ	■	A
4	A	■	A	F	İ	Y	E	T	■	L	A	M
5	Y	A	M	A	■	E	M	A	N	■	Ş	A
6	E	B	O	N	İ	T	■	D	A	H	İ	L
7	D	İ	L	İ	M	■	S	O	R	U	N	■
8	E	D	A	■	A	H	I	R	■	Ş	A	N

Tahran'da Rusya'ya karşı büyük bir gösteri yapıldı

● SANANDAJ'DA VALİ KONAĞI İŞGAL EDİLD

TAHRAN (ÖZEL)
Tahran'da dün yüzbinlerce kişi Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalini kınayan bir gösteri yaptı.

İran'da tüm siyasi partilerin katıldığı gösteride Rus ordusunun Afganistan'ı derhal terketmesi istendi.

"Afganistan Rusya'ya Mezar Olacak", "Kahrolsun Sovyetler Birliği", "Kahrolsun ABD" sloganları atıldı.

Hükümet temsilcisinin de katıldığı gösterinin sonunda bir bir bildiri okundu.

Ayrıca Rest kentinde de Sovyet işgalini kınayan bir gösteri düzenlendi.

SANANDAJ'DA OLAYLAR

İran Kürdistanı'nda ve Azerbaycan'da durum gerginliğini korurken Mahabad yolunda yeni çarpışmaların olduğu ve Kürt gruplarının Devrim Muhafızlarının şehirdeki varlığını protesto için Sanandaj'da vali konağını işgal ettiği bildirildi. Mahabad yolundaki çarpışmalarda 120 polis yaralandı. Tebriz'de de Şeriatmedari lehine büyük bir gösteri yapıldı. Tebriz'de olaylar sırasında kente yayılan göstericilerin bazı bankaları ateşe verdiği bildirildi.

"HOMEYNİ KONTROLU YİTİREBİLİR"

Bu arada ABD Başkanı Carter'ın sözcüsü Jody Powell, Homeyni'nin, rehinelerin durumuyla ilgili olarak kontrolu yitirebileceğini ve bundan endişe duyduklarını belirtti.

Powell, Tahran'daki durumun kimin kontrolunda olduğu konusunda ciddi sorunlar ortaya çıktığını sözlerine ekledi.

Öte yandan İran Devrim Konseyi üyesi Ayetullah Beheşti, rehinelerin serbest bırakılması konusunda bazı gelişmeler olduğunu söyledi, ancak bu gelişmelerin birkaç hafta sonra somut bir sonuca ulaşabileceğini belirtti.

Halk Partisi ve Kıbrıs Demokratik Türk-Sen Sovyet işgalini kınadı

LEFKOŞE
ERDOĞAN ÖZBALIKÇI
BİLDİRİYOR

Kıbrıs Türk tarafında muhalefette bulunan Demokratik Halk Partisi Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a giriştiği müdahaleyi bir basın bildirisiyle protesto etti. Kaba kuvvetle özgür bir toplumun sindirilemeyeceğini tarihin bir çok kez kanıtladığını belirten DHP basın bildirisinde Sovyetlerin Vietnam örneğinden hiç ders almadan 20. yüzyıl sonunda başvurdukları bu çağ dışı hareketin zaman içinde Afgan halkını değil Sovyetleri tutsak edeceği görüşüne yer verildi.

TÜRK-SEN'İN PROTESTOSU

Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu (Türk-Sen) de bir bildiri yayınlayarak Sovyetlerin Afganistan'a askeri müdahalesini kınadı. Bildiride hiç bir haklı sebebe dayanmayan bu müdahalenin uşak bir liderliği işbaşına getirmek ve Afgan halkını topyekün Sovyet Diktası altına almak amacını taşıdığı belirtildi. Bildiride şöyle denildi. "Türk-Sen Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a karşı fiili müdahale ve işgal hareketini ve Afganistan'ın uşak hükümetini şiddetle kınar.

İngiliz dergilerinde Afganistan işgali

LONDRA
İngiltere'deki haftalık dergiler de Afganistan olaylarına büyük bir yer ayırdılar. Gücünü kullanmakta isteksiz davrandığı için Amerika'yı eleştiren "Economist" dergisi şöyle yazıyor: "Rusya, Babrak Karmel'i Kabil'e yerleştirirken bunun kendisine neye patlayacağını hesap etmiş ve bunun bedelini ödemeye karar vermiştir. Rusya'nın kendi içinde de dini anlaşmazlıklar çıkmasından çekindiğine işaret eden dergi, İran, Türkiye ve Pakistan çevresinde bir ayrım çizgisi oluştuğunu belirtiyor.

Afganistan olayının 1970'leri 80'lere bağlayan bir köprü olduğunu yazan "Spectator" dergisi ise Sovyet saldırısını, Nazilerin saldırılarına benzetiyor.

"Sovyetler Birliği'nin yaptıklarına göz yumulacak mıdır?" sorusunu soran "Spectator"daki yazı şöyle sona eriyor: "Daha önce Sovyetler Birliği bloksuz bir ülkeye birlik göndermemişti. Şimdi, otoritesi kabul ettirmek üzere yepyeni topraklara tanklarını sokuyor. Bunların kalmasına izin verilirse Batı bir yenilgiye uğrayacaktır. Batı böyle bir yenilgiye katlanabilir mi? Bunun cevabı hayırdan başka bir şey olamaz.

Sol eğilimli olarak bilinen "Tribune" dergisi ise Sovyetler Birliği'nin Birleşmiş Milletlerin uluslararası ilişkilerde hegemonyacılığı mahkum eden kararını hazırlayanlar arasında bulunduğuna işaret ederek, Sovyetlerin Afganistan'daki tutumunun bu karara tamamen zıt olduğunu belirtiyor.

BBC Radyosu: «Dikkatler Afganistan ve Kamboçya'dan uzaklaştırılmak isteniyor»

Vietnam, Çin sınırında yeni provokasyonlara girişti

● Sınır bölgesindeki provokasyonlarda 20 Çin vatandaşı öldürüldü

1979 yılının Şubat ayında Çin birlikleri, Vietnam'ın saldırılarına karşı bir ihtar harekatı düzenlemiş ve sınır eyaleti Lang Son'a kadar girip Vietnamlı saldırganları uyarmıştı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ÇİN Komünist Partisi organı "Halkın Günlüğü" gazetesi aralık ayı içinde Vietnam Çin sınırında 250 silahlı provokasyon düzenlediğini bildirdi. Gazete, aralık ayının son 10 gününde 20 Çin vatandaşının ölmesine yol açan silahlı provokasyonların "Sınır bölgesinde ciddi bir tehdit oluşturduğunu ve buradaki normal hayatı ve üretimi baltaladığını" belirtti.

● Vietnam, 10 günde 250 saldırı yaptı

Yeni Çin Haber Ajansı Sinhua da, 30 Aralıkta Vietnam birliklerinin sınırın ötesinden açtığı ateşin bir treni hedef aldığını ve bunun sonucu makinistin ağır yaralandığını haber verdi.

Öte yandan, BBC Radyosunun Pekin muhabirinin geçtiği bir haberde, Çinlilerin sınıra asker yığdıklarına dair bir belirtinin olmadığı belirtiliyor. Muhabire göre, Sovyetlerin kışkırtmasıyla Vietnam, Çin sınırına baskı yaparak, diğer Asya ülkelerinin dikkatini Kamboçya ve Afganistan'dan uzaklaştırmak istiyor.

Rusya'ya karşı Çin-ABD işbirliği gelişiyor

PEKİN (AA)
Amerika Savunma Bakanı Harold Brown 10 Ocak Çarşamba günü Pekin'de Çin Başbakanı Hua Guofeng ile görüştü. Dokuz günlük resmi bir ziyaret için Pekin'de bulunan Brown'un Hua Guofeng ile yaptığı görüşmenin ilk kısmı basına açık tutuldu.

Hua görüşme sırasında yaptığı konuşmasında iki ülke arasındaki ilişkilere değinerek Brown'un ziyaretini çok olumlu karşıladıklarını belirtti. Afganistan olaylarına dikkat çeken Hua, "Bu ziyaretinizden ve Amerika-Çin ilişkilerinin gelişmesinden memnun olmayan birkaç ülke var. Özellikle kuzey komşumuz bu ziyaretten memnun görünmüyor" dedi.

Daha sonra basına kapalı olarak devam eden görüşmede, iki ülke arasında savunma alanında işbirliği yapılması, Afganistan sorunu, Hindiçini sorunu ve Amerika'nın Çin'e teknoloji transferi konuları üzerinde durulduğu açıklandı.

Bu arada, Çin'de yayınlanmakta olan Halkın Günlüğü gazetesi, Sovyetlerin Afganistan ile ilgili olarak Güvenlik Konseyinin aldığı kararı veto etmesini dünyaya meydan okuma olarak niteledi. Gazete, Sovyetlerin müdahalesini sürdüreceğini ortaya koyduğunu belirterek, vetonun Birleşmiş Milletlerde öfke yaratmaktan başka bir işe yaramayacağını bildirdi ve tüm ülkeleri Sovyetlerin sömürgeci politikasına şiddetle karşı koymak amacıyla birleşmeye çağırdı.

5 kıtadan KISA HABERLER

ABD Kongre Heyeti Lübnan'da Arafat'la görüştü

Lübnan'a 3 günlük bir ziyaret yapan ABD Kongre heyetinin Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat'la görüştüğü bildirildi.

THA'nın haberine göre 6 kişilik ABD Kongre heyetine Başkanlık eden Demokrat Parti Senatörü Moffet, FKÖ'nün Lübnan'dan İsrail'e karşı askeri saldırı düzenlemesine son vermesi için baskı yaptığını söyledi.

Moffet, Arafat'la yaptıkları görüşmede Filistin devletini kurma çabalarında daha dikkatli olmaları gerektiğini hatırlattıklarını söyledi ve Lübnan ordusunu destekleyerek hükümete danışma sağlayacaklarını da ekledi.

Hindistan'da seçim sonuçları

Hindistan'ın 3-6 Ocak tarihleri arasında yapılan genel seçimlerinden sonra henüz oy tasnifinin tamamlanamadığı bildirildi. Tamamlanan sayım sonuçlarına göre ise 544 sandalyeden 515'inin dağılımı belli oldu. 515 sandalyenin partilere göre dağılımı şöyle: İndra Gandi'nin Yeni Kongre Partisi 347, Lok Dal 41, CPİ-M 33, Janata 32, Kongre Partisi 13, CPİ 9, diğerleri 40.

ABD'de 60 bin rafineri işçisi greve gitti

ABD'deki petrol rafinerilerinde çalışan 60 bin işçinin yüksek ücret ve yan çıkarlar sağlama girişimlerinde başarıya ulaşamadıkları için greve başladıkları bildirildi.

Söz konusu 60 bin işçi ABD'deki 100 kadar petrol şirketinde çalışıyor. Petrol şirketleri, çağdaş rafinerilerin, otomasyon kolaylıkları sayesinde pek az işçi gereksindiğini ileri sürerek grevin kendilerini ve petrol arzını etkilemeyeceğini iddia ettiler. Buna rağmen ilgililer, petrol arzında önemli düşüşlerin olabileceğini ve enerji sıkıntısının başgösterilebileceğini açıkladılar.

...DÜNYA SOVYET İŞGALİNİ LANETLİYOR... ...MOSKOVA'YA KARŞI DİRENİŞ EĞİLİMİ YÜKSELİYOR...

Rusya Afganistan'ı neden işgal etti?

DIŞ HABERLER SERVİSİ

...ci birliklerine karşı güç koşullar altında savaşırken uluslararası alanda Moskova'nın müdahalesine karşı tepkiler giderek büyüyor.

Sovyet tehdidi, bir ülkenin askeri olarak işgal edilmesiyle somutlaşınca, Kremlin yönetimine karşı çok geniş bir cephe kuruldu.

Yandaki tabloda sıralanan olaylar arasında bir bağlantı kurup değerlendirme yapıldığında, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı neden 27 Aralık 1979'da işgal ettiği sorusuna bir yanıt bulabiliriz.

Sovyetler Birliği'nin dış politikasında genel olarak güttüğü hegemonyacı ve saldırgan siyaset, Afganistan örneğinde bazı belli koşullar çerçevesinde somutlaştı.

Afganistan işgalinin altında yatan temel neden, Sovyetlerin Ortadoğu stratejisidir. Petrol ve su yollarının merkezi olması itibariyle Ortadoğu bugün bütün gelişmiş sanayi ülkelerinin göz bebeği haline geldi.

Sovyetlerin Ortadoğuda iki hedefi vardır: Bu bölgede denetim kurarak bir yandan Batı Avrupa ve ABD'nin can damarlarını kesecek, bir yandan da Brejnev'in tanklarına ve savaş uçaklarına gerekli yakıt sağlanacak.

Sovyetler Birliği'nin ülke içindeki güçlükleri ise Afganistan öncesi dönemde yoğunlaştı.

60 milyar dolarlık dış borçların yanı sıra, tarımsal alandaki başarısızlık Sovyet ekonomisini son derece zor bir durumda bıraktı.

Kapitalist dünyada yoğunlaşan ekonomik buhran, kaçınılmaz olarak Sovyetler Birliği'ni de etkiledi ve bu etkilenme en yoğun olarak enerji sorununda kendini gösterdi. Petrol fiyatlarının sürekli olarak yükselmesi üzerine, Sovyetler Birliği Doğu Avrupalı müttefiklerine eskiden sattığı petrol miktarında kısıntı yaptığı gibi, fiyatları da artırdı.

Sovyetler Birliği'ni güç duruma düşüren iki sorun da muhalefet hareketleri ve milli azınlıklardır. Bu iki sorun, Sovyetlerin 'prestijini' özellikle ABD ve Batı Avrupa'da büyük ölçüde azalttı.

Sovyetler Birliği'nin son on yılın genel güçlükleri içinde sayabileceğimiz bu durumun yanı sıra, 4 önemli faktör Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etmesinde önemli bir rol oynadı.

Bu 4 nokta sayesinde, Sovyetler eskiden beri planladıkları saldırganlık harekatını gerçekleştirmek için müsait zemin buldular.

1-ORTADOĞUDAKİ KARGAŞA

Ortadoğudaki kargaşanın kökünde yatan kuşkusuz güç dengesinde meydana gelen değişmedir. İran Devrimi, ABD egemenliğine ağır darbe indirirken, [illegible] dünyasında yeni bir uyanış başladı. Ne var ki, İslam dünyası bağımsızlık mücadelesinde bütün oklarını sadece ABD emperyalizmine yöneltti. Bu durum Moskova'nın sızma faaliyetlerine hizmet etti ve Brejnev'i cesaretlendirdi. Üstelik ABD-İslam dünyası çelişmesini alabildiğine körükleyen Moskova, Ortadoğuda etkinliğini yoğunlaştırmak için milli azınlıkları yeniden kışkırtmaya hız verdi.

Ortadoğu haritasına baktığımızda, Sovyetler Birliği'nin daha şimdiden Güney Yemen ve Etyopya gibi iki önemli köprübaşını ele geçirdiğini görüyoruz.

Dünyanın enerji krizi içinde çalkalandığı bir dönemde Libya lideri Kaddafi'nin Hürmüz Boğazı ve Süveyş Kanalını hedef göstermesi, bölgede istikrar ve birliğin savunucusu olan Suudi Arabistan'da iç karışıklıkların başgöstermesi Kremlin yönetimini yeteri kadar memnun etmiyordu.

Filistin Kurtuluş Örgütünün, Batı Avrupa ve ABD ile kurmaya çalıştığı ilişkiler ise, Moskova'yı büyük ölçüde tedirgin ediyor ve Brejnev, Ortadoğu'da, Camp David'ten sonra bir ölçüde yitirdiği girişkenliği yeniden kazanmak istiyordu.

Afganistan'ın Hint Okyanusu ve Ortadoğu'ya iniş yolu üzerinde bulunması, Sovyetler'in bu ülkeyi tamamen denetim altına almaları için yeterli bir nedendi.

Bu yüzden Afganistan'ın işgali, Sovyetler'in Ortadoğuya yönelik saldırı planlarının ilk adımı olarak değerlendirildi.

2-WASHINGTON YÖNETİMİNİN TESLİMİYETÇİLİĞİ

31 Aralık tarihli Fransız "Le Point" dergisinde yayınlanan bir yazıya göre, Washington yönetimi Rusya'nın Afganistan'ı işgal edeceğini çok önceden biliyordu. Amerikan dinleme üsleri ve istihbarat örgütü, Orta Asya'daki Rus birliklerinin güneye doğru kaydırıldığını tespit etmiş, hatta Kabil'de de bazı yeni planların hazırlanmakta olduğunu saptamış. Ama ABD, ancak Antonov uçakları Kabil'e inmeye başladığında dünya kamuoyunu haberdar etmeye başladı.

Öte yandan ABD'nin Ortadoğu'daki kararsız siyaseti Sovyetlerin bir anlamda yolunu açtı. Hatta Sovyet işgalini haklı göstermek için propaganda malzemesi sağladı. ABD'nin İran ve Körfez'e yönelik müdahale tehditleri, Sovyet tehlikesini gözlerden kaçırdı. Moskova da, sürekli olarak ABD'nin İran'a saldıracağını öne sürerek, "Ortadoğunun dostu" pozlarına büründü, kendi güvenliğinin tehlikeye girdiğini iddia etti ve ardından da Afganistan'ı işgal etti.

ABD'nin hem halklara, hem de Rusya'ya karşı şahinlik yapmaya kalkışması, Ortadoğu ülkelerini güç durumda bıraktı.

ABD'nin Kabil Büyükelçisi Dubbs, gözle görülecek bir şekilde Afgan güvenlik kuvvetleri tarafından katledildiğinde ağzını açmayan Washington yönetimi, "yumuşama" hayallerinden ancak Afganistan işgal edildikten sonra kurtulmaya başladı.

3-NATO'NUN AVRUPA FÜZELERİ

Sovyetlerin bütün engellemelerine rağmen, NATO ülkeleri Sovyet SS-20 füzelerine karşı örgütün savunma gücünü modernleştirme kararı aldı. Sovyet tehdidine karşı direnme siyasetinin bir ifadesi olan bu tutum, Moskova'nın barışçı maskesini suratından çıkarmaya zorladı.

Bölücü girişimlerine rağmen, Avrupa-ABD ittifakını kıramayan Sovyetler Birliği, Avrupa'nın bu tutumuna karşı açıkça meydan okumaya kalkıştı. NATO'yu zayıflatmanın önemli bir yolu da Ortadoğu üzerindeki Rus tehditlerini yoğunlaştırmak oldu. Ortadoğu'ya bir adım daha yaklaşmak Kremlin yönetimi için hayati bir önem taşıyordu.

Afganistan'ın işgali bir anlamda, Avrupa'daki direniş çizgisinin güçlenmesine karşı Moskova'nın verdiği bir karşılık oldu. Ancak bu karşılık belirli ölçüde bir tedirginlikten kaynaklanıyordu.

4-AFGANİSTAN'IN İÇ DURUMU

14 Eylül ile 27 Aralık tarihleri arasında Afganistan'da Rus yanlısı yönetime karşı mücadele durmadı. Müslüman gerillalara "karşı-devrimciler" diye saldıran Amin, iktidara geldiği gün, "Ezeceğiz, keseceğiz" türünden sert açıklamalar yapmış, ancak halkın isyanını bastıramamıştı. Amin, Moskova'nın çeşitli kesimlerle uzlaşma önerilerini de reddetmiş ve kendi başına iş yapmaya kalkışınca sonunu hazırlamıştı. Üstelik Sovyet denetimindeki bir ülkede Moskova'nın Büyükelçisini geri göndermek, Brejnev'in kabul edemeyeceği bir tutumdu.

Amin ile Moskova'nın arasında bazı çelişmeler olduğu daha 14 Eylül'den beri söyleniyor ve Babrak Karmel'in bir yedek güç olarak Çekoslovakya'da bekletildiği herkes tarafından biliniyordu.

Sovyetler, 27 Nisan 1978'den bugüne kadar Afganistan'ı adeta usul usul ve adım adım işgal etmiş, ne var ki dünya kamuoyu bu istila hazırlığına karşı yeterli hassasiyeti göstermemişti.

Afganistan'ın 50 bin askerle işgal edilmesi, kamuoyunun dikkatini Asya'nın bu yoksul ülkesiyle birlikte yeniden Ortadoğu üzerinde dolaşan tehditlere çekti.

Afganistan işgali öncesinde meydana gelen bazı olaylar

** 3-9 Eylül/Havana-Bloksuzlar Zirvesi*

** 13 Eylül/Moskova- Taraki-Brejnev- Babrak görüşmesi*

** 14 Eylül/Kabil- Amin'in Saray darbesi*

** 15 Ekim/Paris- Çin Başbakanı Hua'nın 3 haftalık Batı Avrupa gezisi başladı.*

** 21 Ekim/Tel-Aviv— Moşe Dayan İsrail hükümetinden istifa etti.*

** 22 Ekim/Prag- 6 Çek muhalifinin yargılanarak mahkum edilmesi geniş tepkilere yol açtı.*

** 4 Kasım/Tahran-ABD'nin İran.daki Büyükelçiliği işgal edildi.*

** 6 Kasım/Doğu Berlin-Brejnev, Doğu Almanya'daki 1000 tankını ve 10 bin askerini geri çekeceğini açıkladı.*

** 9 Kasım/Kabil-Hafızullah Amin Sovyetler Birliği'nin Afganistan'daki Büyükelçisi Puzanov'un Moskova'ya geri gönderilmesini istedi.*

** 10 Kasım/Beyrut-Sovyet askeri birliklerinin Güney Yemen'e hava köprüsü kurup bir manevra yaptığı açıklandı*

** 12 Kasım/ Moskova-Brejnev, orta menzilli NATO füzelerini yerleştirmemeleri konusunda Batı Avrupa ülkelerini tehdit etti.*

** 16 Kasım/Kabil-Amin, 15 bin siyasi tutuklunun Taraki döneminde cezaevlerinde öldürüldüğünü açıkladı.*

** 20 Kasım/Mekke- Bir grup silahlı militan Mescid-Ül-Harem'i bastı.*

21 Kasım/İslamabad' ABD Büyükelçiliği göstericileri tarafından yakıldı.

** 24 Kasım/Moskova- Sovyet yönetimi ABD'yi İran'a müdahale konusunda tehdit etti ve uyardı.*

** 1 Aralık/Trablusgarp-Libya lideri Kaddafi, Hürmüz Boğazının ve Süveyş Kanalının bombalanmasını istedi ve FKÖ'yü suçladı.*

** 12 Aralık Brüksel NATO Bakanlar Konseyi Sovyet SS-20 füzelerine karşı 600 orta menzilli Amerikan füzesinin Batı Avrupa topraklarına yerleştirilmesini kabul etti.*

21 Aralık/Caracas-OPEC zirvesinde ortak bir fiyat tespit edilemedi. Ancak bütün ülkeler petrol fiyatlarını yaklaşık olarak yüzde 30 oranında artırdılar.

Babrak Karmel'in Dışişleri Bakanı Şah Muhammed Dost, Kabil'e yerleşir yerleşmez hemen Moskova'ya gitti. Halen New York'ta bulunan Dost, Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko ile

İsveç'te tepkiler

BİLGEN TUFAN LUND'DAN BİLDİRİYOR

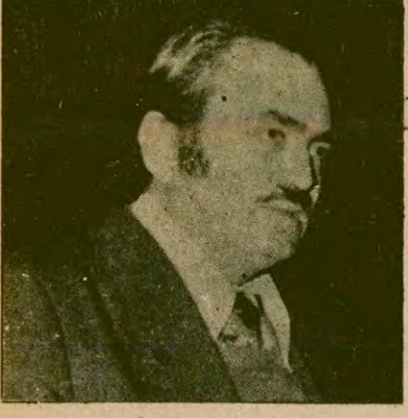
İsveç basınında Rusya'nın Afganistan'ı işgal etmesine karşı tepkiler sürüyor.

İsveç basınında Sovyetlerin işgali kınanırken gazetelerde işgali protesto yazı ve yorumları yer aldı. İsveç Dışişleri Bakanı Hans Blix Sovyet işgalini protesto ederken, Sovyetlerin, dünya barışını tehlikeye soktuğunu vurguladı. Sosyal demokrat Parti Lideri Olaf Palme işgali protesto ettiklerini açıkladı. Bunun yanı sıra VPK (Sol Komünistleri) Parti Başkanı Lahs Verner de Sovyet işgaline karşı olduklarını söyledi.

Diğer yandan Stockholm ve Malmö'de Rus işgali gösterilerle protesto edildi. Stockholm'de Sovyet Elçiliğinin önünde toplanan göstericiler sloganlar bağırarak Sovyetler'in Afgan müdahalesini kınadılar, ve darhal geri çekilmesini talep ettiler. Elçiliğe bir de protesto telgrafı bırakan göstericiler daha sonra olaysız olarak dağıldılar.

İsveç'in en büyük kenti Malmö'de Sovyet işgaline karşı gösteriler devam etti.

4 sendika ortak grev kararı almıştı

Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler

Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen

Tekstil Genel Başkanı Rıdvan Budak

Hür Cam-İş'ten Ali Rıza Gülkaya

Maden-İş'in "uyarısı" ve Tekstil Temsilciler Meclisi toplantısından sonra

TKP'nin yönlendirdiği toplu eylem hazırlıkları hızlandı

- Alınan kararda "Tek tek savaşım dönemi geçti, toplu saldırıya karşı toplu savaşım dönemi geldi" deniliyor
- Maden-İş, Tekstil, Hür Cam-İş ve Bank-Sen üyelerinden bir günlük ücretleri şimdiden grev fonuna kesilecek
- Merkez, şube ve işyeri düzeyinde dayanışma komiteleri ve kampanyaları örgütlenecek
- Sendika militanlarını yığınsal grevler konusunda eğitmek için broşür hazırlanıyor

İŞÇİ SERVİSİ

Maden-İş Yürütme Kurulunun geçtiğimiz günlerde yaptığı "uyarı" dan ve Tekstil Sendikasının geçen hafta yapılan Temsilciler Meclisi toplantısından sonra, Maden-İş, Hür Cam-İş, Tekstil ve Bank-Sen Sendikaları tarafından yürütülen toplu eylem planının daha da somutlaştığı ve bu yöndeki hazırlıkların hızlandığı dikkati çekiyor.

Yürüttükleri toplusözleşme görüşmelerinde ortak uyuşmazlığa ve greve gitme kararı alan bu sendikalar son aldıkları karara göre sendika üyelerinin bir günlük ücretlerini şimdiden grev fonuna kesecekler. Öte yandan, Gıda-İş'in de TARİŞ'te gittikçe gerginleşen durum nedeniyle sözkonusu dört sendikayla eylem birliğine doğru ilerlediği görülüyor.

"TOPLU SALDIRIYA KARŞI TOPLU SAVAŞIM"

Geçen haftaki Tekstil Sendikası Temsilciler Meclisi toplantısında bir konuşma yapan Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak, Tekstil İşverenleri Sendikası ile uyuşmazlığa düştüklerini söyledikten sonra, tekstil işkolundaki işçilerin, toplusözleşme görüşmelerini sürdüren metal, cam, banka-büro ve gıda işkollarındaki işçilerle eylem birliği yapmaları gerektiğini vurguladı. Toplantıya katılan Maden-İş, Bank-Sen ve Hür Cam-İş yetkilileri de aynı doğrultuda birer konuşma yaptılar.

Daha sonra 11 şube başkanının verdiği 11 maddelik bir karar taslağı kabul edildi.

Kabul edilen karar taslağında "Yığınsal sözleşmelerin sürdüğü bu dönemde, tek tek savaşım döneminin geçtiği, toplu saldırıya karşı toplu savaşım zamanının geldiği" belirtildikten sonra 9 madde halinde yeni öneriler getiriliyor.

Getirilen önerilere göre, toplu greve hazırlanan dört sendikanın üyelerinden bir günlük ücretleri grev fonuna şimdiden kesilecek. Merkez, şube ve işyeri düzeyinde ajitasyon ve propaganda ekipleri oluşturulacak. Dayanışma komiteleri ve dayanışma kampanyaları örgütlenecek. Ayrıca, "yığınsal grevler halinde, sendika militanlarının, grev komitelerinin ve tüm örgüt kademelerinin görev ve sorumluluklarını anlatan bir broşür en kısa zamanda hazırlanacak."

GIDA-İŞ'İN DURUMU

Öte yandan, TARİŞ'te gittikçe gerginleşen durumun etkisi ile Gıda-İş Sendikasının da Maden-İş'in başını çektiği 4'lü eylem birliğine katılma yönünde ilerlediği belirtiliyor.

Bilindiği gibi, bundan bir süre önce, DİSK'in İzmir Bölge Temsilciliği, Tekstil, Gıda-İş ve Maden-İş Sendikaları TARİŞ Genel Müdürlüğüne ortak bir uyarı mektubu vermişler ve işçi kıyımları durdurulmadığı taktirde eyleme geçeceklerini bildirmişlerdi.

TKP'li sendikacıların, ocak ortalarında başlatmayı düşündükleri TARİŞ direnişini, Gıda-İş'i de yanlarına çekmek için bir fırsat olarak değerlendirdiği görülüyor.

DÜNYA İŞÇİLERİNDEN...

İngiltere'de çelik grevi sürerken gözler hükümette...

- Demiryolu ve liman işçileri destek grevine hazırlanıyor

İŞÇİ SERVİSİ

İngiltere'de çelik grevi 150 bin işçinin katılmasıyla yaygınlaşırken, dikkatler hükümetin greve karşı takınacağı tavır üzerinde yoğunlaşıyor. Muhalefet lideri ve İşçi Partisi Başkanı Callaghan kendilerinin bu grevi bir hafta içinde sona erdirebileceklerini söyledi. Thatcher hükümetinin grevlere karşı başından beri izlediği katı ve olumsuz tutumun grevin daha geniş boyutlara ulaşmasına yol açabileceği belirtiliyor.

İngiliz basını, 1974'teki kömür grevinden beri en büyük grev olan çelik grevini değerlendirirken, bunun hükümet üzerindeki etkisinin büyük olacağını, ancak bu yılın seçim yılı olmaması nedeniyle hükümetin daha rahat davranabileceğini kaydediyor. Öte yandan İngiliz ekonomisinin zaten dar bir boğazda olduğu sırada çelik sanayiindeki bu büyük üretim kaybının ülkenin ekonomik zararını daha da artıracağı bildiriliyor. Greve çıkılmadan önce uzlaşmaz bir tutum alan Çelik İşverenleri Birliğinin grev başladıktan sonra uzlaşma isteği içinde olduğu ancak bu kez de sendikaların katı tutuma girdiği gözleniyor. Grev nedeniyle çelik işverenlerinin günde 100 milyon liraya yakın bir kayba uğradıkları öğrenildi.

ENFLASYON ORANINDA ÜCRET ARTIŞI

54 yıldan beri ilk kez greve çıkan çelik işçileri yüzde 17 oranında bir ücret artışı talep ediyorlar. Grevin temel talebi durumunda olan bu rakam aynı zamanda İngiltere'deki enflasyon oranına denk düşüyor. İşçiler enflasyonun ücretlerde yarattığı kaybı, ücret zamları ile karşılayarak yaşam düzeylerini korumak istiyorlar. Hükümet ve çelik işverenleri ise bu oranda bir zammın enflasyonun hızını artıracağını öne sürerek karşı çıkıyorlar.

DAYANIŞMA HAZIRLIKLARI

Öte yandan demiryolu ve liman işçilerinin çelik işçilerini desteklemek için greve başlama hazırlığı içinde olmaları İngiltere'de büyük bir grev dalgası patlaması olasılığını ortaya çıkarıyor.

Demiryolu ve liman işçilerinin çelik sanayii mamullerini taşımayı boykot ederek başlattıkları dayanışma eylemlerinin grevin uzaması halinde uyarı grevlerine dönüşebileceği bildiriliyor.

İstenen ücret artışını karşılayabilmek için para basması ya da vergi oranlarında yeni düzenlemelere girmesi gereken Thatcher hükümetinin, işbaşına geldikten sonraki bu ilk büyük grev karşısında alacağı tutum dünya kamuoyu tarafından da ilgiyle bekleniyor.

Sendikalaşmak suç mu

Cafe Pandorosa'da 28 işçi sendikalaşma hakkı için 1,5 aydır direnişte

- Bölge Çalışma Müfettişleri, işverenin kanunsuz lokavt uyguladığını tespit ettiler

İSTANBUL (ÖZEL)

Taksim'de Pandrosa adlı kahvehanede çalışan 28 işçi, 27 Kasım sabahından beri direniyor. Bu kahvehane öyle bildiğimiz kahvehanelerden değil. Bir bardak çayın 44 liraya, bir fincan kahvenin 60 liraya, biranın 50 liraya, bir duble viskinin 260 liraya içildiği bir kahvehane. Daha doğrusu "Cafe" adıyla anılan yerlerden biri. Eğer bir de birkaç porsiyon yemek yiyecek olsanız, porsiyonu 120 liradan aşağı olmayan bir fatura gelir önünüze.

Müşterileri için fiyatları bu şekilde belirleyen işveren, acaba işçileri için neler yapmış, ne gibi haklar sağlamıştır dersiniz?

İşçilerden dinleyelim:

"Burada 3 senedir günde 9 saat çalışıyorduk. Asgari ücretle ve hiç bir sosyal hakkımız olmadan. 9'umuzun sigortasını bile yaptırmamıştı."

İşte işçiler bu şartlarda çalışmaya son vermek için DİSK'e bağlı Oleyis Sendikasında örgütlenmişler. Ne olmuşsa ondan sonra olmuş. İşçilerin sendikalaşmasına şiddetle karşı olan patron kapıya kilidi vurup gitmiş.

"27 Kasım sabahı işyerine geldiğimizde, kapalı bulduk işyerini" diye anlatıyor bir işçi "Bir hafta burada kapının önünde gece-gündüz nöbet tuttuk. Hava soğuktu ve çadırımız bile yoktu.

"Bölge Çalışma müfettişleri geldi, işverenin yasa dışı lokavt uyguladığını tespit etti. Bunun üzerine biz de direniş çadırımızı kurduk."

Bir başka işçi, direnişten sonra işverenin, sendikadan ayrıldıkları takdirde kendileriyle anlaşabileceğini söylediğini belirterek "Biz bu oyuna gelmedik" diyor. "İşveren Pandrosa-2'de de aynı oyunu yaptı. Orada sendikalaşan arkadaşlara, kârdan yüzde 10 vermeyi taahhüt ederek kandırdı ve iki gün geçmeden işten attı. Biz bu oyuna gelmedik ve gelmeyeceğiz."

İşverenin 3 yılda kendi sırtlarından İstanbul'da 5 işyeri daha açtığını belirten direnişçi işçiler, "Patron sendikamızla toplusözleşme masasına oturuncaya kadar direnmeye kararlıyız" diyorlar.

Tekel direnişi sürerken
Polis, Cibali Gıda-İş Şubesini basarak arama yaptı

Tevfik Çebi adlı sendika yetkilisi gözaltına alındı

İSTANBUL (ÖZEL)

Tekel işyerlerinde Gıda-İş üyelerince başlatılan direniş sürerken polis ekipleri Cibali Gıda-İş şubesini basarak arama yaptılar ve şubede yetkili olduğu bilirilen Tevfik Çebi adlı sendikacıyı gözaltına aldılar. Emniyet kuvvetlerinin ihbar üzerine yaptığı arama sırasında kasaları kırdığı, evrakları tamamen dağıttığı, ayrıca kendilerine karşı geldiğini öne sürerek Tevfik Çebi'yi tartakladıkları bildiriliyor.

Olayı protesto eden Cibali Tekel işçileri sendikada uğranan zararın sorumlusunun Tek Gıda-İş ve Tekel Genel Müdürlüğü olduğunu söylediler.

Öte yanda işverenin Tekel direnişi konusunda henüz herhangi bir olumlu girişimde bulunmadığı bildiriliyor.

Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri
"Elazığ Yol-İş bölücülük ve zorbalık yaptığı için ihraç edildi"

ANKARA (ÖZEL)

Yol-İş Federasyonuna bağlı Elazığ Yol-İş Sendikasının Federasyondan ihraç edilmesi konusunda Yankı Dergisinin sorularını cevaplayan Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç, bu sendika yönetiminin üç yıldır zulüm ve zorbalık uyguladığını ve işçiler arasında bölücülük yaptığını söyledi.

Saraç 160 bin üyeli federasyon bünyesinde hiç bir olay çıkmazken, Elazığ'da bu yönetimin işbaşına gelmesinden buyana 3 üyelerinin öldürüldüğünü, MHP yanlısı bu yönetimin işçileri "komünist olanlar ile Türklük şuur ve gururu, İslam ahlak ve fazileti taşıyanlar" diye ikiye böldüğünü belirtti.

MHP'li yönetimin 1359 işçiyi hiç bir gerekçe göstermeden sendikadan ihraç ettiğini de bildiren Saraç, kararın ihraç edilen işçilere tebliğ bile edilmediğini, bütün bu uygulamalarından dolayı bu sendikanın Federasyon bünyesinden atıldığını söyledi.

Bilindiği gibi bir süre önce, MHP'lilerin zorbalığına karşı, Elazığ-Yol-İş'ten ayrılan 4 bin yol işçisi Doğu Yol-İş diye yeni bir sendika kurmuşlardı. Doğu Yol-İş Sendikası, kısa zamanda işçilerin büyük çoğunluğunu üye kaydetmiş ve bu arada Elazığ Yol-İş, Federasyondan ihraç edilmişti.

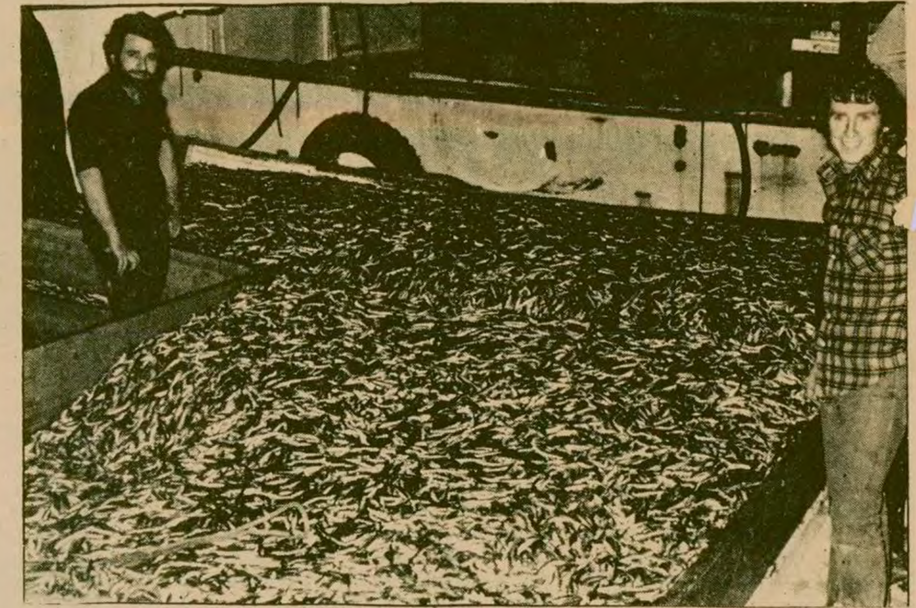
Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Saraç, yeni kurulan bu sendikanın yakında Federasyonun üyesi olacağını, üyelik formalitelerine başlandığını da sözlerine ekledi.

Sakat ve eski hükümlüler çalıştırılmıyor

ADANA (THA)

İş ve İşçi Bulma Kurumu Adana İl Mahalli Kurulunun sakatların ve eski hükümlülerin çalıştırılması konusunda hazırladığı raporda, işverenlerin bu kişileri çalıştırmaktan kaçındıkları belirtildi, yasalara karşın sakatların da normal işsizler gibi ağır işlerde istihdam edildikleri bildirildi.

Akaryakıt sıkıntısı bütün yurtta hayatı felce uğratıyor

- Türkiye Balıkçılar Derneği Başkanı Ayabakan, "Balıkçı esnafı güç durumda kalmıştır Böyle giderse 25-30 liraya satılan hamsi ve istavriti vatandaş 500 liraya bile bulamayacaktır" dedi

Türkiye Balıkçılar Derneği Genel Başkanı:

"Mazot darlığı nedeniyle tüm yurtta balık üretimi durma tehlikesiyle karşı karşıyadır"

ANKARA (THA)

Türkiye Balıkçılar Derneği Genel Başkanı Nevzat Ayabakan, mazot darlığı nedeniyle tüm yurtta balık üretiminin durmak üzere olduğunu söyledi.

Mevsim dolayısıyla Karadeniz ve Marmara'da üretimi bol olan hamsi ile istavrit üretiminin durmak üzere olduğuna işaret eden Ayabakan şöyle konuştu:

"Mazot darlığı balıkçı esnafını perişan etmiştir. Karadeniz ve Marmara'daki üreticimize akaryakıt dağıtımında bir tercih ve öncelik gösterilmemektedir. Bugün için balıkçı motorları İstanbul, Zonguldak, Samsun, Ordu ve Trabzon'da yakıtsızlıktan dolayı kıyılara çekilmiş beklemektedir. Türkiye'deki balık üretimi yüzde on dolaylarına düşmüştür. Denizlerimizde su ürünleri üretimi yapan ve büyük mücadele veren arkadaşlarımız kaderi ile başbaşa bırakılamaz. Ekonomik sıkıntılar içinde olan halkımıza da kilosu 20-30 lira olan balığı 500 liraya yedirmeye de kimsenin hakkı yoktur. Yetkililer bir an önce soruna çözüm getirmezlerse Türkiye'de balık üretimi duracaktır."

Akaryakıt bulunmazsa Ege sanayisi duracak

İZMİR (AA)

EGE'deki sanayi kuruluşlarının üretimi durdurma noktasına geldiği belirtilerek, ilgili bakanlıklarca acilen önlem alınması istendi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu'na, Sanayi Bakanı Nuri Bayar'a ve Petrol İşleri Genel Müdürü Şaban Dinçer'e birer telgraf çekerek birçoğu duran ve önemli bir kısmı da durma noktasına gelen sanayinin gereksinimi için akaryakıt temin edilmesini talep ettiler.

Oda yetkilileri Ege sanayisinin haftalık yakıt gereksiniminin onda birinin bile karşılanmadığını belirttiler.

Özellikle ihracata dönük çalışan gıda sanayisinin taleplere cevap veremez hale geldiği, bunun da büyük döviz kaybına yol açtığı bildirildi.

Oda yetkilileri ayrıca, telgraflarında petrol ofis dışında Adaş ve Isılıtaşın da dağıtım işinde devreye sokulmasını önerdiler.

ÜRETİM TOFAŞ'TA DA DURDU

OYAK-RENAULT'tan sonra TOFAŞ otomobil fabrikası da fuel-oil yokluğu nedeniyle üretimini dün saat 18.00'den itibaren durdurdu. Fabrikada çalışan 1910 işçi ve 325 memura önümüzdeki Pazartesi gününe kadar izin verildi.

Yeni Genel Müdür Mutlu açıkladı

"Ferhat ile Şirin" kesin olarak kaldırıldı

ANKARA (ÖZEL)

DEVLET Opera ve Balesi Genel Müdürü İsmet Kurt'un istifasından sonra yerine atanan Adnan Mutlu "Ferhat ile Şirin"in sergilenmeyeceğini söyledi.

Kendisiyle yaptığımız görüşmede Mutlu "Giselle" ve "Çarmına Burana"nın sergilenmesindeki aksamaları yakıt yokluğuna bağladı. Yeni Genel Müdür Mutlu'nun açıklamasına karşılık gerçeğin böyle olmadığı sanatçıların raporlu oluşu nedeniyle, temsillerin ne kadar tatil edilmişti. Milli Eğitim Bakanlığından yapılan açıklamada eğitim enstitülerinde tatili gerektiren nedenlerin devam ettiği, bu yüzden tatil süresinin 17 Şubat 1980 tarihine kadar uzatıldığı bildirildi.

Bu arada Devlet Opera ve Bale temsilleri izleyici sayısında çok önemli düşüşler olduğu bildiriliyor. Devlet Opera ve Bale başkoreografı Duygu Aykal'ın istifasını daha önce kabul etmediğini açıklayan Adnan Mutlu, Duygu Aykal'ın göreve başlayacağını bildirmesi üzerine teknik kurulu toplayarak Duygu Aykal'ın görevinden alındığını bildirdi. Aykal'ın yerine Meriç Sürmen'in atandığı öğrenildi.

Berlin 1936 yeniden yaşanacak mı?

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesiyle birlikte birçok ülke Moskova Olimpiyatlarını boykot edip etmemeyi tartışıyor.

Boykot fikri, Afganistan'ın işgal edilmesinden sonra ilk olarak NATO ülkeleri temsilcilerinin Londra ve Brüksel'de yaptığı toplantıda ortaya çıktı. Ancak bazı ülkelerin olimpiyat komitelerinin "Spora siyaset karıştırılmaz" diyerek boykot fikrine karşı çıkması Avrupa'nın bu konuda geri adım atmasına neden oldu.

ABD, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dan ordusunu çekmemesi halinde Moskova Olimpiyatlarını boykot edeceğini söylerken, Avrupa ülkelerinin bu konuda alacağı tavır henüz kesinlik kazanmış değil. Moskova Olimpiyatları hakkındaki görüşler önümüzdeki günlerde daha da kesinlik kazanacak.

Özellikle bugünlerde yoğun bir şekilde tartışılan Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi fikri yeni değil. 2-3 yıldan bu yana Avrupalı birçok spor adamı, Sovyet muhalifleri ve spor yazarları Moskova Olimpiyatlarının yeni bir "1936 Berlin" olacağını belirterek kamuoyunu bilgilendirmeye çalışıyorlar ve boykot fikrini savunuyorlar.

Bugün Amerika'da yaşayan Sovyet rejim muhalifi, Spor Yazarı A.Orlov'dan Moskova Olimpiyatları ile ilgili yayınlayacağımız metin Helsinki Senedinin Uygulanmasını Denetleme Grubunu destekleyen Fransız Grubu tarafından basına dağıtıldı.

A.Orlov'un bu yazısı Spor, Emperyalizm, Baskı Mekanizmasını İnceleme ve Eylem Komitesinin (COSİR) yayınladığı "D'Un Boycot' a l'autre" (Bir boykottan bir diğerine) başlıklı broşürden çevrilmistir.

"Olimpiyatlar barışa hizmet eder... Din, dil, ırk ayrımı gütmez..." amaç budur. Ancak 1936 Berlin Olimpiyatları, Hitler'in savaş hazırlığına hizmet etti ve ırkçılığın sergilendiği bir alan oldu. (Yanda) Hitler'i şoke eden Amerikalı siyah atlet Jessi Omensi Owens uzun atlamada birinci olunca Hitler stadı terk etti.

■ Hitler'in Propaganda Bakanı Goebbels, olimpiyatlara katılan sporculara şöyle sesleniyordu: «Almanya sizin dostunuzdur. Almanya'nın temel amacı barıştır. Almanya'dan başka hiç kimse barışı sağlayamaz»

■ Yıl 1980... Şimdi de Brejnev «Bizim dış siyasetimizin genel hatları kalıcı barış, tam eşitlik, karşılıklı anlayış ve güvendir» diyor.

■ Haydi bakalım sıra Moskova'da...mı?

Yazan: A.Orlov (Sovyet Spor Muhabiri, şimdi ABD' de yaşıyor)

Gün doğumu ile gök bulutlarla kaplandı. Öğleye doğru bir yağmur başladı. Ama ne kapalı hava ne de yağmur, başkentin neşeli ve canlı atmosferini boğamıyordu.

Bu ortam yalnız başkentte değil, büyük bayramın başlangıcından önce her yerde kendini gösteriyordu. Örneğin daha sınır kapılarında, yabancı turistler büyük bir gülümseme ile karşılanıyor, gümrük muameleleri bir-iki dakikada hemencecik bitiyordu. Başkent ise çok güzel süslenmişti, özellikle devlet bayrağının rengi olan kırmızı hakim renkti. Büyük binaların duvarlarına devlet büyüklerinin resimleri asılmıştı. Mağaza vitrinlerinde, işyerlerinde, evlerde, her yerde birbirine geçmiş beş çemberli amblemi ile afişler vardı.

Değişen sadece başkent değildi, kent halkı da değişime uğramıştı. Düne kadar çok zalim olan polisler, artık üniformalarını çıkarmışlardı, silah da taşımıyorlardı. Polislerin her biri birer saygın centilmen görünümündeydi. Görevli tercümanlar, yakalarında küçük yabancı bayraklar ile hangi ülkenin dilini konuştuklarını açıklıyorlar ve bilgi soran herkese hizmet ediyorlardı. Caddelerde askerler daha az görülüyordu...

HİTLER: "REİCH'İN GELECEĞİ ÜLKEMİZİ ZİYARET EDECEK TURİSTLERİN İZLENİMLERİNE BAĞLI"

Berlin Olimpiyatlarını konu alan bu röportajları okurken geçmiş bir olayı değil de, gelecekte olacak bir olayı yaşar gibi oldum. Aslında bu röportajları okurken, biraz da Sovyet fütürologlarının yazdıklarını anımsadım. Bu tür yazılar iki yıla yakın bir süredir "Sovietsky Sport" dergisinde yayınlanıyor. Bu röportajlar da her şey mükemmel. Ulaşım araçları, son derece hizmetkâr tercümanlar, turistler için her çeşit servis...

"Herkes ev sahibi gibi davranmalıdır. Reich'in geleceği ülkemizi ziyaret edecek olan turistlerin izlenimlerine ve duyduklarına da bağlıdır" Evet Bay Goebbels olimpiyat oyunlarının başlamasından önce böyle hitap etmişti Berlinlilere.

Spor komitesi propaganda dairesi şefi olan A.Valkakhmatov ise 1975 yılında spor muhabirleri ile yaptığı bir toplantıda şöyle konuşuyordu:

"Bütün Moskovalılar kendilerini ev sahibi hissetmelidirler. Konuklarımızın Moskova'dan ve sosyalist yurdumuzdan iyi izlenimlerle ayrılması bizim, hepimizin üzerine bir görev veriyor."

GOEBBELS: "ALMANYA'NIN TEK AMACI BARIŞTIR"

Bundan 43 yıl önce Goebbels olimpiyatlara katılan bütün dünya sporcularına şöyle seslendi: "Almanya sizin dostunuzdur. Almanya'nın tek amacı barıştır ve Almanya'dan başka hiç kimse barışı sağlayamaz!"

BREJNEV: "BİZİM DIŞ SİYASETİMİZİN GENEL HATLARI KALICI BARIŞ, TAM EŞİTLİK KARŞILIKLI ANLAYIŞ VE GÜVEN"

Şimdi de Brejnev'i dinleyelim. 1966 yılının Temmuz ayı, o zaman Brejnev henüz Yüksek Sovyet Meclis Başkanı (Hiyerarşide 3. sırada). Uluslararası Olimpiyat Komitesinin (CİO) Moskova'da yapılan 59. oturumunda Brejnev şunları söylüyor: "Bizim dış siyasetimizin genel hatları şunlardır: Kalıcı barış, tam eşitlik, değişik sosyal rejimlere sahip olsalar bile bütün devletler arasında karşılıklı anlayış ve güven."

Hadi bakalım sıra Moskova'da...

CİO üyelerinin çoğunluğu oylarını Moskova lehinde kullandılar. Onların anlayışına göre Moskova biraz da güven demekti. CİO üyeleri çocuk değildir ve güçlü Sovyet devletinin Moskova'yı tek başına bırakmayacağını çok iyi bilmektedir. Olimpiyat yasası "Oyunları düzenlemek şerefi bir ülkeye değil bir kente bahşedilir" der, ama çağımızda kim inanır buna? Amaç görüntüyü kurtarmak, yasaya uymak değil mi? Moskova oylanmıştır, artık gerisi organizatörlere kalır.

Kanımca CİO üyelerinin gerçekleşmesini hakikaten arzu etmedikleri bir şey varsa o da, Berlin Olimpiyatlarının bir tekrarıdır. Ama "Hükümetin güçlü desteği" ve "Moskova". Nasıl olur da CİO böylesine rahat bir şekilde bu kararı verir?

Üstelik CİO'nun ne yaptığını bilmediğini de öne süremeyiz. 1973 yılının Ağustos ayında Moskova'da yapılan Dünya Üniversiteler Olimpiyatları Viyana oylamasından tam bir yıl önce yapılmıştı. (1980 Olimpiyatlarının Moskova'da düzenlenmesi kesin olarak 1974 yılında Viyana'da yapılan CİO toplantısında karara bağlandı-ÇN)

SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE YAPILAN ÜNİVERSİTE OYUNLARI IRKÇI BİR BAYRAMA DÖNÜŞTÜRÜLÜYOR

Daha o zamanlarda bile, olimpiyatların Moskova'da yapılmaması için girişimler başlamıştı. Çünkü Dünya Üniversiteler Olimpiyatı anti-semit, ırkçı bir bayrama dönüştürülmüştü. Bu durumda Moskova'nın iyi niyetlerinin kuşku ile karşılanmasına neden oldu.

BREJNEV'İN YARDIMINA YETİŞENLER...

Amerikan radyo-televizyon şirketi NBC, 19. Olimpiyat Oyunlarını naklen yayınlamak için Mexico kentine 4,5 milyon dolar ödemişti. 20. Olimpiyat Oyunları aynı şirkete 13,5 milyon dolara, 21. Oyunlar ise 25 milyon dolara malolmuştu. Moskova'da yapılacak olan 22. Olimpiyat Oyunlarının başlamasından üç yıl önce NBC şirketi SSCB ile imzaladığı bir naklen yayın anlaşmasında dünya rekorunu kırıyordu: 85 milyon dolar. Amerikan "New York Times" gazetesinin yazdığına göre, anlaşma imzalanmadan önce Moskova 100 milyon dolar istiyordu.

SSCB'NİN "AYDINLIK VE MUTLU" HALKIN YAŞANTISINI ANLATMAK İÇİN PROPAGANDAYA İHTİYACI VARDIR

SSCB'nin paraya ihtiyacı vardır, özellikle de dövize. Rusya için ne kadar çok para verilirse, Moskova Oyunları o kadar iyi düzenlenecektir. Üstelik SSCB'nin "aydınlık ve mutlu" halkın yaşantısını dünyaya anlatmak için propagandaya ihtiyacı var. İşte Amerikan Televizyonu böylesine kutsal bir hizmette bulunacak...

Goebbels'in şu sözünü unutmayalım: "Reich'in geleceği, ülkemizden ayrılacak olan misafirlerin edindiği izlenime bağlı olacaktır..."

16 Ağustos 1936 tarihli New York Times gazetesinin birinci haberi nasıl bir başlıkla çıkmıştı, biliyor musunuz? "Olimpiyat Oyunlarına gelen misafirler ülkeyi olumlu izlenimler içinde terk ettiler."

Berlin'de anti-semitizm mi yapılmıştı? Yok canım... Kentte serbestçe yayınlanan iki Musevi gazete bile vardı. Atlet Helen Maier, çim hokey takımından Rudi Bell gibi Musevi sporcular bile Alman Milli Takımında yer almışlardı. Ama Musevi olarak neden sadece bu ikisi vardı? Amma da şüphecisiniz ha! Takım seçmeleri milliyet temelinde yapılmıyordu ki, başarılı olan takıma giriyor...

HİTLER SİYAH SPORCU JOHNSON'UN ELİNİ SIKMADI

Ne yazık ki, Berlin Olimpiyatları sırasında üzücü bir olay da oldu. Madalyaları dağıtmak üzere locasından ayrılan Führer (Hitler) yüksek atlama şampiyonu Amerikalı siyah sporcu Cornelius Johnson'un elini sıkmadı. Ama Führer önemli bir devlet adamıdır, ve herhalde ertelenmesi imkansız bir işi çıkmıştır. Öyle değil mi?

Ve böylece, misafirler Reich'ı olumlu izlenimlerle terk etmişler...

Ama Berlin'e gidemeyenler olimpiyat oyunları hakkında ne biliyorlar? Gazetelerin yazdıkları ve olimpiyatlara gidenlerin anlattıkları dışında pek fazla bir şey bilmeseler gerek. Ne yazık ki, o zamanlar televizyon yoktu. Ve Goebbels bu işe çok üzüldü. Keşke televizyon olsaydı da bütün dünya mutlu Alman vatandaşlarının gülümser çehrelerini görseler, H.Maier ile R.Bell'in röportajlarını dinleyebilselerdi. Bunlar mutlaka sadece Reich'ın düşmanlarının Almanya'da anti-semitizm yapıldığını söylerlerdi.

YARIN: SOVYETLER OLİMPİYATLARI PROPAGANDA AMACIYLA KULLANMAYA HAZIRLANIYOR

Sovyetler Birliği propaganda açısından 1980 Olimpiyatlarına çok önem veriyor. Daha 2-3 yıl önceden broşürler, hediyelik eşyalar çıkarıldı. Hatta ülkemiz için de özel bir Türkçe broşür basıldı.

Hayvancılığımız ve et sorunu

saldım çayıra mevlam kayıra..

Hazırlayan: **METİN GÖKTÜRK**

Her yıl 3,5 milyon koyun, tüccar aracı ve komisyoncuların elinden geçiyor. Bu aracılar zinciri, hiç bir şey yapmadan yılda 30 milyar lira haksız kazanç sağlıyor.

4

Yılda 7 milyon koyun yeriz, 5 milyon da kaçağa gider

■ Bunca masrafla yetiştirilen hayvana Suriye, İran bizim verdiğimizin iki katını ödüyor

■ Kış başında pazara dökülen milyonlarca hayvan, iç talebin çok üzerinde bir arz yaratır. Bu büyük arzı kaçakçılık kaldırır

■ Antepli, Hataylı, Kilisli kaçakçı ağaları, Et Balık Kurumunu aracı olarak kullanıyor

YAZ sonu yaklaştı da kışlık buğday, gaz, şeker, tuz, pazen derdine arpa derdi, saman derdi eklendi mi "döküm mevsimi" başlar. Milyonlarca küçük üretici ve göçer, sürünün bir bölümünü koparıp önüne katar, döker pazara. Ya da hayvan tüccarları köy kahvelerinde çoktan boy göstermiştir.

Döküm mevsimi, açlık korkusunda insanla hayvanın yarıştığı mevsimdir. Bir ölçek buğday mı, bir ölçek arpa mı? Elbette buğday, elbette şeker, gaz lambası camı, lastik ayakkabı ve pazen. Ağustos, eylül, ekim ayları: Sığırın, davarın, keçinin ve köylünün pazara döküldüğü mevsim.

Döküm mevsimi. Bu toplu arz, iç talebin kat kat üzerindedir ve kaçakçılığın da ihracatın da mazeretidir. "Dışarıya satmayalım da ne yapalım? İç talep bu arzı kaldırmaz ki"

SINIRDA

8-10 metre arayla dikilmiş ~~çatallı~~ beton direkler arasına çapraz çapraz dikenli teller gerilmiş. Direklerin bazısı, yağmurdan olacak, yan yatmış, bazısına kamyon çarpmış, kırılmış. Üstüne biraz daha bastırdın mı atla geç öte tarafa. Ama hemen arkası mayın tarlası. Genişliği kimi yerde 30 metreye inen, kimi yerde 300 metreye çıkan yüzlerce kilometrelik bomboş bir arazi.

"Çoğu yerde artık mayın filan kalmadı zaten. Kimini kaçakçı söktü, bazısı bir-iki can alıp berhava oldu, bazı yer daha baştan boş bırakılmış. Eksilenin yerine yenisinin de konduğu yok."

"Tamam da, sen nereden biliyorsun" demiyorum.

Otobüsümüz şarampola filan kaysa, dikenli teller camlara sürtecek. Karayolu Nusaybin'den Cizre'ye, öyle yanından gidiyor sınırın. 500-600 metrede bir nöbetçi kuleleri var. Mayın tarlasının öte tarafında, Suriye'de nöbetçi filan yok. Bahçe çiti gibi alçacık bir dikenli tel, göstermelik, davetkar...

Yol kıyısında otlayan sürüler geçiyoruz, başlarında bir garip çoban, sanırsın göz göre göre geceyi bekliyor. Ama böyle tek başına geçmezler. Mayına kimsenin pek aldırdığı yok da, her komutan bir olmaz ki. O zaman iş başa düşer. İhbar filan yoksa, jandarma tertibat almadıysa yine mesele yok. Kuledeki jandarmanın ne hükmü olur. O daha deveyi dizinden vuramadan, kaçakçı turnayı gözünden vurur, bu bilinir. Bunu jandarma da bilir. Bildiği için de, kaçakçıyı gördü mü, bir kıyıya siner, geçmesini bekler. İş bittikten sonra da basar kurşunu havaya, "Müsademe oldu komutanım, durduramadım."

"Kaçakçının elinde Keleşkof var Hoşkeş var. Hoşkeş 75 mermi alır, jandarmanın G-3' ünden beterdir. Bir de Ocak Batıran var, o hepsinden belalıdır."

Irak sınırı 975'ten bu yana yarı kapalı sayılır. Barzani yenilip de Kürt köyleri dağıtılalıberi, karşıya geçsen de alıcı bulamazsın. Irak sınırında mayın yok, tertibat yok. Arazi dağlık, Suriye sınırı gibi değil. Ne mayın döşenir, ne nöbete jandarma yetişir. Bu yüzden de karşılıklı kız alıp vermeler, kan davaları filan olur da, hayvan kaçakçılığına pek rastlanmaz. Olsa da Irak'ta durmaz, doğru Suriye'ye aktarılır. İşte geçtiğimiz yaz Van köylerin çıkıp, Çatak, Narlı, Beytüşşebap, Uludere yoluyla dağları takip ederek inen 150 bin başlık bir sürü bir gecede Irak'a geçti ama orada hiç oyalanmadan Dicleyi diklemesine aşıp doğru Suriye'ye sevkedildi.

EBK ARACILIĞIYLA KAÇAKÇILIK

Halepli sarraf, Kilisli meslekdaşına telefon açıp, "malı teslim aldığını" bildirdiği gün, Antepli tüccar Hacı Derihdoğan parayı cebinde bilir.

Köylüden kilosunu 85'e aldığı koyunu ihracat için Et ve Balık Kurumuna 60 liradan devretmiştir. Kurum ihracatı gerçekleştirmiş, mal Halep'teki firmanın eline geçmiştir. Suriyeli ithalatçı firma ile daha işin başında yapılan pazarlık icabı Hacı Derihdoğan'ın epeyce bir alacağı daha vardır. İşte bu fark Halepli sarrafın telefon talimatı üzerine Kilisli, Antepli, Hataylı sarraflar tarafından ödenir. Ve doğru ikinci kaçakçılık başlar: Fransız likör takımları, altın külçeler, manyetolu çakmak ve Klaşinkof...

Bu işin böyle döndüğünü Kurum da bilir bilmesine ama, ne yapsın. Tüccarın 85 verdiği piyasadan 60'a mal bulmanın başka yolu var mı?

Hacı Derihdoğan yılların kurdu. Antep fıstığı ya da pamuk ipliği ihraç edeceğim diye kiraladığı gemilere, İskenderun Limanında açıktan açığa koyun sürüleri doldurur, Suriye'ye, Lübnan'a düdük çala çala gider gemiler. Hacı Derihdoğan bu, hep dikenli tellerle, mayınla, müsademe ile uğraşacak değil ya...

Herkesin dilinde aynı isimler. Hacı Derihdoğan, İsa Bingöl, Niyazi Yüksel, Vahap Yüksel, Niyazi Erdoğan... "Hayvancılık işte bu adamların elindedir" diye anlatıldı. "Bir tek hayvan bile beslemezler ama onun bunun malını kendinin gibi gösterip, kredileri toplayanlar bunlardır. Hileli ihracat, her yolla kaçakçılık..."

İran sınırında da durum pek farklı değildir. Hayvanın çiftine 8 bin lira verir İranlı tüccar, bizimkinin iki katı. Malı teslim edersin bir kağıt verir eline, bir bono. İstanbul'daki adreste kuruşu kuruşuna ödeme yapılır. Duruma göre, komutan 200-250 lira alır. İran'daki sınır karakoluna da küçük bir ödeme yaparsın. Koyun başına en fazla bir tümen (İran lirası). "Asker de koyunun içindedir, yol gösterir, çobanlık yapar sana, onu da görürsün."

Kaçakçı isen ya paran olacak, ya itibarın, şöhretin.

Paran varsa, peşin peşin ödeyip, hayvanı toplarsın. Üç-beş işinin ehli adam... Tamam sınırı geçersin.

PARAN YOKSA

"İsterse bir tabur tutsun sınırı, Ferzo ağa şahin gibi dalar, yırtar geçerdi. Bu yolla nam yaptı. Kaçakçı Ferzende idi, Ferzo ağa oldu. Ama geçtiğimiz yıl eylül ayında, Başkale-İran hududunda işler ters gitti. Koyun başına 50 liraya anlaştığı kumandan daha hazırlığı tamamlamadan, Ferzo ağa 6 bin koyunla gelip sınıra dayandığında tabur mevziye girdi. Ferzo ağa geri dönmedi, şanına yediremedi. Müsademe oldu. 1 asker, üç sivil öldü, sivilin biri ağanın kendisi. "Ölmese tabur mabur dinlemez, deler geçerdi" diye dövünüldü ardından.

Hakkarili Halit Duman, taaa eskilerden Hüseyin Hasso, Barzani düşeli mesleğe küstüler. Namları hâlâ dillerde.

İşte böyleleri peşin para vermezler. Malı götüreceğine parayı alıp geleceğine ve kimin ne hakkı varsa vereceğine iman edilir.

KAÇAKÇILIK HESABI

Yılda kaç hayvan kaçırılıyor? Bilen yok. Nasıl bilinsin ki? Bütün kaçakçıları teker teker dolaşıp, "Kaçakçı bey, bu yıl acaba kaç hayvan geçirdiniz" diye sorup, sonra da alt-alta yazıp, toplamak gerek.

Bir de Suriye makamlarına resmen sormak var. Ama o da ayıp olur. Suriye, sınırın kıyısına "gel geç beni" diye sevimli bir sınır çiti örmekle yetinmemiş. Hayvan getirene hiç bir yardımı da esirgemiyor. Suriye içinde hayvan nakli devletten. Ve günahları boyunlarına, el altından prim bile veriyormuş bizimkilere.

Böyle olduğuna göre, hesabını kitabını da tutuyorlardır.

Bu yıl kaç hayvan geçti acaba? Yüzümüzü kızartıp soruversek söylerler mi ki?

* * *

Ama nasıl hesaplandıysa hesaplanmış, geçen yıl 5-6 milyon koyunun kaçağa gittiği söyleniyor. Daha az diyen de var, daha çok diyen de. Biz 5 milyon diyelim. Karşılığında döviz filan da gelmediğine göre tamamı zarar hanesindedir.

Derisi, yünü, sakatatı, boynuzu, kanı ayrı hesap, etini hesaplayalım. 5 milyon koyundan 90 milyon kg. et çıkar. Nüfus başına 2 kilo, aile başına 10 kg. demektir. Gerisini varın siz hesaplayın.

Aslında hayvan ihraç edecek durumda değiliz ama, kaçırılan bu koyunları, ihraç ettiğimizi varsayalım. Canlı hayvanın tonu 1925 dolardır. 5 milyon koyun 180 bin ton eder. Yani 340 milyon dolar döviz demektir. Yani 1 milyar 700 milyon lira.

Bu kadar parayla, o kancalı, çengelli iğne gibi, kıl gibi inçe uzun Latince isimli şeylerin, parazitlerin kökünü kazımak mümkündür. Ya da çayır ve mera ıslahı için 1979 bütçesine konan parayı 120 misli artırabiliriz...

* * *

NEDEN KAÇIRILIYOR

Nasıl kaçırıldığı bir yana, neden kaçırılıyor?

Bir tek koyun ne çilelerle ve kaça maloluyor? Mübalağa sanılır belki ama, çoluğun çocuğun rızkından kesilip, arpa alarak, saman alarak beslenen ve merası yaylası yüzünden kan davalarına düşülen, uğrunda ölü verilip, damlarda yatılan bir mukaddes hayvandır o. Sonra? Sonra bir yıl öncenin fiyatları ile Et Balık Kurumu ya da az fazlasına tüccar. (Kurumun parası sağlamdır, ama ne zaman vereceği belli olmaz. Tüccar iyi para verse de, garantisi yok. Bakarsın kayboluverir ortadan, ara ki bulasın)

Ve tel örgünün ötesinde iki misli fiyatı peşin peşin ödeyen Arap tüccarı. Durabilir misin?

* * *

Anlatanlar böyle anlattı, kuşku ve tedirginlikle. Hep neden sonra, sohbetin sonuna doğru. Kendilerinin dışında, bir yerlerden kulaklarına çalınmış bir yabancı hikaye gibi.

Sohbet ettiğimiz evin az ötesinde, taburun avlusu koyun dolu. İki gün önce sınırda yakalanmış. Koyunun başında taburun köpekleri ve çoban jandarmalar

Hakkari köylüleri, uğrunda kan davalarına düştükleri, damlarda yattıkları, koyunlarını yok pahasına tüccara ve Et Balık Kurumuna kaptırmak istemiyorlar.

Yarın: Canlı hayvan ihracı

Acemden Araptan Türk diline...

Mustafa Tütüncübaşı

BİZDE ulusal edebiyatın doğuşu bir dil eylemiyle başladı. Böyle olması doğaldı. Resmi dil Osmanlıcaydı. Buna saray dili de deniliyordu. Oysa halkın konuştuğu dil Türkçeydi. Geniş yığınlara dönük bir edebiyatı yaratmanın baş koşulu, Osmanlıca yazı diliyle halkın Türkçesi arasındaki çelişkiyi çözmekten geçi-yordu. Yüzyıllar boyu İslâm kültürünün baskı altına aldığı dil bilincimiz yeniden uyandırılmadan, devşirme Osmanlı saray dilinden kurtulmadan bunu başaramazdık. Tanzimat edebiyatı bu çelişkiyi sezmesine karşılık, Osmanlı ulusalcılığının önyargılarını aşamadığı için dil sorununda köklü bir atılıma girişemedi. Tanzimat edebiyatıyla birlikte yarım yüzyıllık bir süreç sonunda bu dil bunalımına, dil ikiliğine kesin müdahele açılabildi. Ömer Seyfettin'in öncülüğünde Genç Kalemler dergisi 1911 yılında bu kaçınılmaz savaşı başlattı.

Aradan yaklaşık yetmiş yıl geçti. Bugün Arapçanın ve Farsçanın boğucu baskısından kurtulmuş bir Türkçemiz var. Git gide arınan, yetkinleşen bir ulusal edebiyat diline kavuştuk. Elbet bu dil savaşı zorlu aşamalardan geçerek bugünlere geldi. Nice edebiyatçının beyin teri, kalem emeği bu başarıya katkıda bulundu. Şimdi onların iki ayağı üstüne doğrulttukları, gelişip serpilmesini sağladıkları bir Türkçeyle, kendi yatağında akan bir dille okuyup yazıyoruz. Anlaşıp konuşuyoruz.

* * *

Her dava koşullar olgunlaşmışsa utkuyla sonuçlanır. Türk dilinin yabancı dillerin sultasından kurtarılması davası da bu nesnel yolu izledi. Ömer Seyfettin ve Genç Kalemler çevresi dil davamızın zorunluluğunu kavrayıp, bilince; bu davanın bilincini de mücadeleye dönüştürdüler.

Ama dil davamızın ilk bilinçli öncüleri daha Türk dilinin 10'uncu yüzyıldan itibaren Arapça sözcüklerin saldırısına uğradığı yıllarda ortaya çıktılar. Onlar nerdeyse tek tek dövüştüler. İnsanları etkilemelerine karşın koca bir kültürü altedecek gücü sağlayamadılar ve sağlayamazdılar. Dinler çağı diye tanımlanan Ortaçağ'da toplumların dili ne olursa olsun kültür yaşamları ortak inancın "anadili"yle biçimleniyordu. Avrupa'da Hıristiyanlığın ana dili Latinceydi. Ortadoğuda İslamiyetin anadili ise Arapçaydı. Farsça da sanat dili olarak sivriliyordu.

İşte bu olumsuz koşullarda tek başlarına bayrak açan öncü dil savaşçılarımızdan edebiyat tarihimizin saptadığı ilk ad, Kaşgarlı Mahmut'tur.

11.yüzyılda yaşamış bu ünlü bilgin, Divanü Lügaat'it-Türk, yani Türk Sözlüğünün Divanı yapıtıyla Türkoloji'ye temel olacak bir kaynağı oluşturdu. Kaşgarlı Mahmut'un yanı sıra anılması gereken bir diğer ad ise, 15. yüzyılda yaşayan Çağatay lehçesinin en büyük ozanı ve düşünce adamı Ali Şir Nevai'dir.

Ali Şir Nevai, bugün artık Türkçenin etkinliğini yitirmiş bir kolu sayılan Çağatay lehçesiyle onbinlerce beyit ve çeşitli düzyazı yapıtlar yazdı. Onun önemi "Nevai" dili diye de anılan Çağatay Türkçesiyle yazdığı yapıtlardan çok, Türk diline verdiği değerden, bilinçli bir Türk dili savunucusu olmasından ileri gelir. 1441 yılında şimdi Afganistan toprakları içinde yer alan Herat'da doğan Ali Şir Nevai, Farsçayla edebiyat ürünü vermenin "moda" olduğu bir çağda yaşadı. Türk aydınlarının ve ozanlarının bu "moda"ya kapıldığı, Türkçeyi hor gördüğü bir çağda Çağatay Türkçesiyle şiirler yazdı. Farsçayı Türk diline yeğ tutanlarla mücadele etti. Bununla da yetinmedi. Türk dilinin edebi değerini kanıtlamak, Türkçenin Farsçaya üstünlüğünü savunmak amacıyla Muhakemet-ül-lûgateyn (İki Sözlüğün Yargısı) adlı bir yapıt ortaya koydu.

Ali Şir Nevai'nin bu çabalarını nasıl bir bilinçle sürdürdüğünü anlayabilmek için Ömer Seyfettin'den 412 yıl önce dile getirdiği şu görüşleri okumamız yeter herhalde:

"Türk'ün bilgisiz ve zavallı gençleri, güzel sanarak, Farsça şiirler söylemeye özeniyorlar. Bir insan etraflı ve iyi düşünse, Türkçede bu kadar genişlikler, incelikler, derinlikler ve zenginlikler durup dururken bu dilde şiir söylemenin ve sanat göstermenin daha kolay, daha beğenilir olacağını anlar."

* * *

Osmanlı İmparatorluğunun görkemli devirlerinde sarayın Fars ve Arap edebiyatına düşkünlüğünü alaya almak için,

"Mesihi gökten insen sana yer yok
Yürü var gel Acemden ya Araptan"

deyişi söyleniyordu. Bu bir yerde halkın tepkisini de ifade ediyordu. Halk, saraydan ayrı, kendi konuştuğu Türkçesiyle koca bir edebiyat denizi yaratıyordu. Acemden, Araptan devşirme bir dille değil, bunu konuştuğu dille, Türk diliyle işliyordu.

Ali Şir, Horasan'lıydı. Anadolu'dan uzak, bir başka Türk toplumunun sanatçısıydı. Tam anlamıyla yaşamı saraylarda geçiyordu. Demek ki, insanın diline değer vermesi ve sanatını bu dille yapması için o çağlarda bile, ille de kulübede yaşaması gerekmiyordu.

Sözü ulusal edebiyatın sorunundan açtık, Türk dilinin ilk bilinçli dil savunucularından Ali Şir Nevai'yle bağlıyoruz. Ve, kültür tarihimizin yapraklarında özgün bir yeri olan bu dil savaşçısını ölümünün 478'inci yılında saygıyla anıyoruz.

Ahmet Ada nın ilk şiir kitabı "Gün Doğsun Gül Üstüne" yayınlandı

Edebiyatımızın son kuşak ozanlarından Ahmet Ada'nın ilk kitabı "Gün Doğsun Gül Üstüne" geçtiğimiz günlerde yayınlandı.

Bugüne dek çeşitli dergilerde şiir ve edebiyat yazıları yayımlayan Ahmet Ada'nın ilk kitabı olan bu yapıtta toplam yirmidokuz şiir yer almaktadır. Bilindiği gibi, Ada, ilk şiir çalışmalarını 1970'lerden sonra yayımlamaya başlamış ve kendine özgü sesiyle genç kuşak içinde dikkati çekmişti.

Toplumcu dünya görüşünün ağır bastığı "Gün Doğsun Gül Üstüne" adlı yapıtın edebiyat çevrelerince ilgiyle karşılanacağı umulmaktadır.

YAZ TÜRKÜSÜ

Ahmet Ada

Gülden çıngı sektirir güneş
O Cehennem yazı unutamazsın
O kar suyu getiren çocukları
Rüzgârı saçlarını tarayan
Sözleri buz üstüne yazılı

Hafifçe titreyen yaprağa kayıtlı
O baş dönmesi aşkı unutamazsın
O ıslanan kirpikleri buğulu mavi
Rengini dalgın denizden alan
Kıvılcım yüklü bir uçtan uca

Sine-Sen, sinema emekçilerinin Sosyal Sigorta borçları için bağış kampanyası açtı

İki yıl önce 5 Ocak 1978'de kurulan Sinema Emekçileri Sendikasının (Sine-Sen) ikinci kuruluş yıldönümü nedeniyle basına bir yazılı açıklamada bulunan sendika Başkanı Mevlüt Ekinci, Sine-Sen'in yeni bir bağış kampanyası başlattığı bildirildi.

Sine-Sen'in kuruluşundan bugüne kadarki gelişiminin kısaca özetlendiği açıklamada, sendikanın sansüre ve anti-demokratik baskılara karşı sürekli mücadele verdiği 11 Temmuz 1978'de sinema çalışanlarının işçi sayılmasının yasal güvence altına alındığı belirtiliyor.

Sine-Sen'in sinema emekçilerinin geçmiş 10 yıllık sigorta primlerini ödeyebilmeleri için bir kampanya başlattığı, yaklaşık 400 sinema emekçisinin 30 milyona yaklaşan borçlanmasını karşılayabilmek için kampanyanın yoğun biçimde sürdürüldüğü, aynı amaçla, 27 Aralık 1979'da çeşitli sanatçıların katıldığı bir dayanışma gecesi düzenlendiği de açıklamada yer alan bilgiler arasında.

Sine-Sen'in en son olarak sinema gişelerine iki buçuk liralık dayanışma kuponları dağıtarak bağış kampanyasını daha üst düzeye çıkardığı belirtiliyor.

Burhan Günel'in yeni romanı "Aksayan" çıktı

Genç kuşağın verimli yazarlarından olan Burhan Günel'in yeni romanı "Aksayan" adıyla yayınlandı.

Daha önce "Ökse", "Umut Zamanı", "Sevgi Bağı", "Yağmurla Giden", "Evcilik Oyunu" adlarında roman ve hikâye kitapları çıkmış olan Burhan Günel, bu yeni romanında da küçük, sıradan, kenar mahalle insanlarını konu ediniyor. Kitaplarında toplumsal yapıyı fon öğesi olarak kullanma anlayışını benimsemiş görünen yazar, temel konu olarak insan ilişkilerinde sevgiyi, gönül sancılarını, ruhsal sarsıntıları işleme çabasını sürdürüyor "Aksayan"da.

Bu yeni romanını kendi olanaklarıyla yayımladığını öğrendiğimiz Günel'in, içinde bulunduğumuz yılda başka yapıtlarının da çıkacağı belirtiliyor.

AKM'deki «Sanat İnsanları» programında Behçet Necatigil ele alınacak

Bür süre önce yitirdiğimiz Behçet Necatigil.

İstanbul Devlet Tiyatsosunca düzenlenen "Sanat İnsanları" adlı söyleşi programında bu ay, bir süre önce ölen tanınmış ozan ve araştırmacı Behçet Necatigil konu olarak seçildi.

Behçet Necatigil'in yaşamının, yazın değerinin ve yapıtlarının bir söyleşi ve gösteri ile ele alınacağı program, Atatürk Kültür Merkezi konser salonunda 20 Ocak Pazar günü saat 14.30'da yapılacak.

Programa gazeteci-eleştirmen Doğan Hızlan, Necatigil'in öğrencilerinden Kamuran Şipal, ozan ve yazar Hilmi Yavuz, gazeteci Hasan Pulur ve yazar-eleştirmen Rauf Mutluay konuşmacı olarak katılacaklar. Programda Devlet Tiyatrosu sanatçıları Behçet Necatigil'in şiirlerini okuyacaklar, bu arada bazı şiirleri ise ozanın kendi sesinden yayınlanacak.

Öte yandan Necatigil'in radyo için yazdığı kısa oyunlardan bazıları da yine Devlet Tiyatrosu sanatçıları tarafından sahnede canlandırılacak. Ayrıca ozanın yaşam öyküsü de dostları ve öğrencileri tarafından anlatılacak. Programda bir de "Dia" gösterisi yer alıyor.

Tünel Kültür Sanat Evi ocak ayında üç konferans düzenledi

- **«Türkiye'de Müzik Türleri» konulu ilk konferansı yarın Sarper Ozsan veriyor**
- **Ü.Kaftancıoğlu'nun «Pir Sultan» konferansı 19 Ocakta**

Tünel Kültür-Sanat Evi, ocak ayı içinde üç konferans düzenledi. Bu konferansların ilki yarın saat 18.00'de besteci Sarper Özsan tarafından veriliyor. Sarper Özsan geçtiğimiz günlerde Tabipler Odasında verdiği "Türkiye'de Müzik Türleri" konulu konferansını bu kez Tünel Kültür-Sanat Evinde yineliyor.

Tünel Kültür-Sanat Evi'nde düzenlenen ikinci konferans ise 19 Ocak günü saat 15.00'de Ümit Kaftancıoğlu tarafından verilecek. Yazar ve araştırmacı Ümit Kaftancıoğlu "Büyük Halk Ozanı Pir Sultan Abdal" konulu konferansında, Pir Sultan'ın yaşadığı yörelerde yaptığı incelemelerden oluşan araştırmasını izleyicilere sunacak. Bu araştırmanın hem Pir Sultan'ı yaratan ortamı değerlendirdiği hem de bu konudaki eksik ve yanlış bilgilenmeleri aydınlattığı belirtiliyor.

Tünel Kültür-Sanat Evi'nde düzenlenen üçüncü konferansı 30 Ocak günü saat 18.00'de Mehmet Özbek veriyor. Mehmet Özbek'in konferansı "Otantik Halk Müziği Üzerine".

Karikatürcüler Derneği Kongresi 12 Ocakta toplanıyor

Karikatürcüler Derneğinin 10. Olağan Genel Kurul toplantısı 12 Ocak günü Tepebaşı Karikatür Müzesinde yapılıyor. Karikatürcüler Derneğinden bu konuda yapılan açıklamada, derneğin 10. Olağan Genel Kurulu bu tarihte gerekli çoğunluk sağlanamazsa 19 Ocak günü yeniden toplanacak.

Açıklamaya göre coğunluk sağlanmadığı takdirde Genel Kurul 19 Ocak günü saat 14.00'de Tabipler Odası Konferans Salonunda yapılacak.

"EMRE ZAMANINDA CEZA VERİLEN GÜREŞÇİLER KÜSTÜRÜLDÜ"

Gazenger Bilge, kötü yönetimi suçluyor. Resimde arkadaşımız Öztekin Erdağı, Gazanfer Bilge ile görüşürken

Güreşçilerimiz öyle bir duruma getirilmiştir ki gurbet ellerde ekmek parası için sporunu, bildiklerini satmaya başlamışlardır...

Gazanfer Bilge

"Güreşimiz bürokrasinin elinden kurtarılmalıdır"

ÖZTEKİN ERDAĞI

Eski şampiyonlardan ünlü güreşçi Gazanfer Bilge ile güreşimizin bugünü ve yarını hakkında konuştuk. Bilge başarısızlıkların sadece güreşçilere yüklenemeyeceğini belirterek güreşimizin bürokrasinin elinden kurtarılması gerektiğini söyledi.

Eski şampiyonumuz Bilge görüşlerini şu şekilde anlattı:

"Ben de sokaktaki ay yıldızlı bayrağı düşünen her Türkiyeli gibi bu duruma üzülüyorum... Yönetici olarak yanlış insanların seçilmesi güreşimizi bugünkü duruma getirmiştir."

Yoğun işlerinin arasında bile güreşi düşünen Bilge çalışma odasının duvarlarını süsleyen resimleri göstererek "Bak bunlara bütün dünya bizden bahsediyor... Biz. şampiyon oluyorduk. Ama nasıl çalışıyorduk biliyor musun?.. Aylarca ailemizin yüzünü göremezdik, geceleri uyuyamazdık nasıl şampiyon olacağımızı düşünürdük. Oysa şimdi kısır çekişmeler yüzünden güreşimizin halkın elinden alınmış seyahatleri düşünen antrenörlerin eline bırakılmıştır".

Güreşimizin bu büyük ustası diğer dünya ülkelerinin bizi nasıl geçtiğini, daha doğrusu bizim nasıl geri kaldığımızı anlatmaya devam ediyor. Özellikle son yıllarda hızlanan Avrupa'ya güreşçi göçü için şunları söylüyor:

"Bir okulda öğretmen başarılı ise öğrenci çalışkandır. Özellikle Vehbi Emre yönetimi sırasında ceza verilen güreşçiler küstürülmüşlerdir... Zaten hiç bir şey vermediğimiz ancak çok şey istediğimiz gençlerimiz öyle bir duruma getirilmiştir ki gurbet ellerde ekmek parası için sporunu, bildiklerini satmaya başlamışlardır... Bu durum güreşimizin ölmesi demektir. Güreşimiz bürokrasinin elinden kurtarılmalıdır."

"İnsanlara iyi şeyler vermeden onlardan iyi şeyler istemeye hakkımız yoktur..."

Güreşimizin mutlaka bilgili kişilerin eline terkedilmesi gerektiğini savunan Bilge yeni yönetimin bunu gerçekleştirmesi gerektiğini vurguluyor.

İstanbullu bayan judocular çalışmalara başladı

Bayan Judocular İstanbul Güreş Kulübü salonunda çalışmalarını sürdürüyorlar.

İSTANBUL (THA)

İstanbullu bayan judocular birlik çağrısı yaparak İstanbul Güreş Kulübü salonlarında Antrenör Olcay Şen yönetiminde çalışmalara başladılar.

Seslerini duyurmak için Bayan Judocular Derneğini kurduklarını belirten, derneğin Başkanı Nilgün Ertekin amaçlarının bu sporun yalnız İstanbul değil tüm Türkiye çapında sevilmesini sağlamak olduğunu ve bayanları bu spora yöneltmek olduğunu söyledi.

Al-kaç

Gazi Akınal, "Beşiktaş; futbolcularına herşeyi vermiş, karşılığını alamamıştır" demiş.

–Taktik mi değişti nedir? Futbolcular eskiden ver-kaç taktiği ile oynarlardı. Şimdi al-kaç yapıyorlar galiba. . .

ilk yarıyı üç Anadolu takımı önde kapadı

Lider Trabzonspor (üstte), ikinci Gaziantepspor (altta)

Türkiye birinci futbol liginde ilk yarı sona ererken Anadolu takımlarının İstanbul takımlarına tam bir üstünlük sağladığı ve "Üç Büyükler" efsanesinin artık iyice sarsıldığı rahatça görülebiliyor.

Futbolumuza heyecan ve renk getiren Trabzonspor ligin tozunu atarken üçüncü kez şampiyonluğa gidiyor. Eksik ve tecrübesiz kadrosuna rağmen ilk yarıyı yenilmeden tamamlayan Trabzonspor en yakın rakibinden de dört puan önde bulunuyor.

Üstelik takımların ilk yarıdaki durumlarına bakıp Trabzonsporu yakalayacak takımın bulunmadığını soylersek yanlış olmaz sanırız.

Rizesporda Trabzonspor gibi Karadeniz'in ikinci fırtınası olarak ligde esiyor. Bu yıl çıktığı ligde ilk yarıyı Gaziantep'in ardından averaj farkıyla üçüncü kapatan Rizespor ilk yarının en çok gol yapan takımı ünvanınıda elinde bulunduruyor. Üstelik ligde en atak futbolu oynayan takım olarak herkesin birleştiği Rizespor tranferde en akıllı davranan kulüp olduğunuda ispat etmiş oldu.

Anadolu takımlarının başarılı olduğu ilk yarı sonunda en başarılı olarak Gaziantepspor görüldü. Trabzonsporun ardından ilk yarıyı ikinci bitiren Gaziantepspor çok gol yemesine rağmen atabildiğini gösterdi.

ASD, sporun meslek olduğunu öne sürdü

İSTANBUL (ÖZEL)

Kısa adı A.S.D. olan Amatör Spor Derneği'nin İstanbul Şubesi Başkanı Eser Özaltındere dün yaptığı basın toplantısında sporun meslek, sporcunun da işçi olduğunu öne sürerek işçi olan sporcuların durumlarının yasallaştırılması gerektiğini söyledi.

Sağlık, eğitim ve üretim için spor yapılmasının söz konusu olamayacağını ifade eden Eser Özaltındere, konuşmasına devamla şunları söyledi: "Sağlık, eğitim ve üretim için yapılan çalışmalar spor değil bedensel kültür etkinlikleridir. Bize göre spor, yarışma ögesinin kurumlaştırılarak sosyal ve ekonomik bir araç olarak kullanılmasıdır. Sporu kullananlar çıkarları doğrultusunda sporcuları amatör, profesyonel ve gizli profesyonel gibi yapay birtakım ayrımlara götürmüş, amatörlüğü profesyonelliğe karşı bir alternatif olarak göstermiştir. Amatör, profesyonel diye bir ayrım yoktur. Yarışmak ve kazanmak, artık bilimin de sporun hizmetine girmesi ile yoğun bir çalışmayı gerektirdiğine göre tam gün çalışma gerçeği ile karşı karşıya geliriz ki bu nedenle spor bir meslek olarak kabul edilmelidir. Dolayısı ile iş kanununun 5. maddesi 9.fıkrasının kaldırılarak sporcuların özel, kanunlara uygun kendi yönetmeliklerinin çıkartılması ve işçi olan sporcuların durumunun yasallaştırılması gerekir."

SEDAT ÜRETEN

Tehlikeyi ertelemek

Türkiye Kulüplerarası Boks Şampiyonası öncesinde Boks Federasyonu Başkanı Ahmet Cömert'in, hakemlerin dışında dikkatlerden kaçan bir sözü vardı ki bu sporun ele alınışı açısından ülkemizdeki yanlış bir düşünceyi dile getiriyordu.

Ahmet Cömert şampiyona öncesinde, müsabakalarda görev alacak hakemlerden, ani sert yumrukların dışında boksörlerin göz göre göre dayak yeyip nakavt olmalarına meydan vermemelerini isteyerek uyarmıştı. Önce güzel bir uyarı diye nitelendirdik. Ama Federasyon Başkanının bunu istemesinin bir nedeni vardı tabii. Acaba sayın Cömert, boksörleri ve onların sağlıklarını düşündüğü için mi böyle bir uyarıya gerek görmüştü?

Önce bu yolda olumlu bir düşünce olduğu kanısı doğuyordu ama ne yazık ki uyarı bu nedenle yapılmamıştı. Ahmet Cömert'in sözlerinin devamı uyarının nedenini hemen değiştiriyordu. Başkan, kulüplerarası şampiyonanın ardından yapılacak Ferdi Şampiyonanın kalitesi açısından boksörlerin nakavt olmalarını istemiyordu. Çünkü Türkiye Ferdi Boks Şampiyonası da federasyon için değer taşıyordu.

Kulüplerarası Şampiyonada gozgore göre dayak yeyip nakavt olacak boksörler, sezon içindeki birinci nakavttan sonra bir ay müsabaka yapamayacaklarına göre, bir süre sonra yapılacak Ferdi Şampiyonasında ringe çıkamayacaklardı. Türkiye'nin önde gelen yumruklarının ringe çıktıkları Kulüplerarası Şampiyonada boksörlerden bazılarının nakavt olması, dolayısı ile Ferdi Şampiyonanın kalitesini düşürecek ve seyirciler de pek fazla ilgi göstermeyeceği için organizasyon başarılı olamayacaktı.

Boks Federasyonu Başkanımız Ahmet Cömert işte bu nedenle hakemleri uyarmak gereğini duydu. Boks Federasyonu Başkanının bu uyarısının tüm şampiyonalar ve müsabakalar için boksörlerin sağlıkları açısından geçerli olmasını isterdik. Birçok genç boksörün hayatını tehlikeye atan böyle bir uğraşıda geçici uyarılarla çözüm getirmek, ringlerdeki tehlikeyi ertelemekten öteye gidemeyecektir.

Danıştay kararıyla

Akın Aktün, yeniden Kadıköy Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğüne geldi...

İSTANBUL (ÖZEL)

Bayan Güner Uçar tarafından vekaleten yürütülmekte olan Kadıköy Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü görevine, danıştay kararı ile yeniden Akın Aktün getirildi.

Kıdemli yüzbaşı rütbesinden ayrılıp askeri öğretmenliği bıraktıktan sonra Aydın ve İzmir Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü, İstanbul Gençlik Kültür Merkezi Müdürlüğü ve 2 yıl da Kadıköy Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü görevi yapan Akın Aktün daha sonra Kocamustafapaşa Lisesi beden eğitimi öğretmenliğine atanmıştı.

Fenerbahçe Gençler İstanbul Boks Şampiyonu oldu

Dün akşam yapılan İstanbul Gençler Kulüplerarası Boks Şampiyonluğunu 10 puanla Fenerbahçe kazanırken, 9 puanla Altınay ikinci oldu. Sadece 2 kulübün katıldığı şampiyona Anadolu Spor Sitesinin soğuk salonunda yapılırken, müsabakalara az sayıda boksör katıldı. 48 ve 54 kilolardaki boksörler rakipsiz şampiyon olurlarken 57 kiloda Fenerbahçe'den Sadullah Öztemel Altınaylı rakibi Nevzat Tilki'ye abondone ile galip geldi. Sikletlerinde birinci olan boksörler şöyle: 48 kg. Muhammet Yıldırım (FB), 54 kg. Mehmet Şirinyıldız (Altınay), 57 kg. Şadıman Öztemel (FB), 60 kg. Hüsnü Akdağ (FB), 63,5 kg. Nurettin Ceran (Altınay), 67 kg. Abidin Özoğlu (Altınay), 71 kg. Yusuf Vargün (FB)

1. Ligde geçen hafta

NAMAĞLUP TRABZONSPOR İLK YARIYI LİDER BİTİRDİ

Türkiye Birinci Liginde ilk yarı bu hafta yapılan maçlarla sona erdi. Trabzonspor liderliğini korurken son üç sırayı aynı puanla Galatasaray, Kayserispor, Diyarbakırspor oluşturdu.

Deplasmanda kazanan iki takımımız var. Gaziantepspor ve Adanaspor... Gaziantepspor bu galibiyetiyle ikinci sıraya yükseldi. Adanaspor da alt sıradaki takımları iki puan geçerek biraz rahatlamış oldu.

Trabzonspor geçen haftaki başarısını bu hafta gösteremedi. İlk yarının başarılı takımı Rizespor ise Oduspor'a yenilerek ikincilikleten üçüncülüğe düştü.

Transferin gözde takımı Beşiktaş bu haftaki beraberliği ile şampiyonluk umudunu yitirmemiş oldu.

Bu hafta atılan gol sayısı 16'da kalırken haftanın en şanslı seyircileri Göztepe-Gaziantepspor, Zonguldakspor-Diyarbakırspor maçlarında dörder gol seyreden İzmir ve Zonguldak seyircisi oldu...

HAFTANIN KARMASI: Malik (Adanaspor)–Sedatlı (Bursaspor), Halis (Adanaspor) Arif (Trabzonspor), Sefer (Kayserispor)-Gürcan (Galatasaray), Serdar (Trabzonspor), Tuğrul (Gaziantepspor), Bahtiyar (Bursaspor). Arif (Orduspor)

HAFTANIN MAÇI: Göztepe-Gaziantepspor

HAFTANIN TAKIMI: Gaziantepspor

HAFTANIN FUTBOLCUSU: BAHTİYAR (Bursaspor)

HAFTANIN HAKEMLERİ: Talat Tokat-Fikri Kuşdemir, İbrahim Karaoğlan

1. TÜRKİYE LİGİNDE İLK YARI SONUNDA PUAN CETVELİ:

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzonspor	15	5	10	-	11	5	20
Gaziantepspor	15	6	4	5	15	12	16
Rizespor	15	7	2	6	20	18	16
Altay	15	5	6	4	15	14	16
Beşiktaş	15	5	6	4	15	14	16
Orduspor	15	5	6	4	15	15	16
A. Demirspor	15	5	5	5	17	13	15
Zonguldakspor	15	4	7	4	14	11	15
Bursaspor	15	5	5	5	13	13	15
Fenerbahçe	15	6	3	6	16	17	15
Eskişehirspor	15	3	9	3	11	12	15
Göztepe	15	5	5	5	16	18	15
Adanaspor	15	5	4	6	14	14	14
Galatasaray	15	2	8	5	11	15	12
Kayserispor	15	1	10	4	7	12	12
Diyarbakırspor	15	4	4	7	12	19	12

Rusya'ya ...

(Baştarafı 1. sayfada)

alacağı yeni önlemleri açıkladı. Washington yönetimi, New York'ta görev yapan 17 Rus "diplomatını" sınır dışı edeceğini açıklarken, Kiev'deki ABD Konsolosluğunda çalışan 7 memur kalı diplomatın da Washington'a geri çağrılacağını bildirdi.

Washington'dan gelen haberlere göre, ABD yönetimi Amerikan havaalanlarına iniş yapan Sovyet resmi havayolları Aeroflot'un sefer sayısını da azaltmak niyetinde.

Hatırlanacağı üzere Kremlin, Güney Yemen ve Afganistan'a kurduğu askeri hava köprüsünde de bu sivil uçakları kullanmıştı.

Öte yandan ABD'nin Moskova yönetimine karşı aldığı önlemlerin Batı dünyası içinde de destek gördüğü bildiriliyor. Dün Carter ile bir telefon görüşmesi yapan Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing, Fransa'nın da Sovyetler Birliği'ne tahıl satmaması konusunda güvence verdi.

Bu arada dünyanın belli başlı tahıl üreticilerinden olan Kanada ve Avustralya hükümetleri de ABD'nin Rusya'ya karşı uyguladığı tahıl ambargosunu desteklediklerini açıkladılar.

AFGANİSTAN'DA DURUM

Müslüman direnişçilerin denetim altında tuttukları bölgelerde yoğun çatışmaların sürdüğü bildiriliyor. Ancak ülke içinde haberleşme ağının bozulmuş olması nedeniyle ajanslar ayrıntılı bilgiler veremiyor.

Bu arada Washington'da yayınlanan bir açıklamada, Amerikan Haberalma Örgütü, Afgan ordusunun Müslüman gerillalara katılmadığını ileri sürdü. Açıklamaya göre, "Morali son derece bozulmuş olan Afgan ordusu ile Müslüman gerillalar çatışıyor."

KABİL'DE SANSÜR

Rus işgali altındaki Kabil'e giren gazeteciler dünden itibaren haberlerini ajans merkezlerine geçmeye başladılar. Ancak Afganistan Enformasyon Bakanlığının Bahktar Ajansında bulunan telefon-telgraf ve teleks aygıtları, Sovyet ve Babrak yönetiminin denetiminde bulunuyor. Bütün gazeteciler haberlerini geçmeden önce, metinlerini sansüre sunmak zorundalar. Enformasyon Bakanlığının bir sözcüsü Batılı gazetecilere yaptığı açıklamada, haberlerinde "Sovyetler Birliği ve Rus" sözcüklerinin yasaklandığını açıkladı.

Öte yandan Moskova Radyosu ve TASS Ajansı Kabil'den geçtiği haber ve röportajlarda, Afgan halkının "son devrimden" son derece memnun olduğunu öne sürdü.

TEPKİLER SÜRÜYOR

Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilmesine karşı uluslararası alanda tepkiler sürüyor.

* Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı, İslam Dışişleri Bakanlarını olağanüstü toplantıya çağırırken, 43 Müslüman ülkenin Sovyet tehlikesine karşı ortak tutum alması gerektiğini bildirdi.

* Zaire ve Liberya hükümetleri de Sovyetlerin Afganistan'da giriştiği müdahaleyi sert bir şekilde protesto ettiler. Kinshassa ve Monravia'da yayınlanan bildirilerde Rus askerlerinin derhal Afganistan'dan geri çekilmeleri istendi. ve Bloksuz Ülkeler Topluluğunun bu istilayı ortak olarak mahkum etmeleri talep edildi.

* İngiliz hükümeti Sovyetler Birliği Kömür İşletmeleri Bakanının 21 Ocak'ta Londra'ya yapmayı tasarladığı resmi ziyaretin iptal edildiğini açıkladı. Aynı zamanda Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi olan Kömür İşletmeleri Bakanının İngiltere gezisi Bayan Margaret Thatcher'in iktidara gelmesinden bu yana bir çok kez ertelenmişti.

* Sri Lanka ve Nepal başkentlerinde yapılan kitle gösterilerinde Sovyet müdahalesi kınandı.

* İspanya Başbakanı Adolfo Suarez, Alman Başbakanı Schmidt ile yaptığı görüşmeden sonra, Afganistan'ın Sovyet askerleri tarafından işgal edilmesinin dünya barışı açısından vahim bir durum yarattığını açıkladı. Suarez, daha önce de kendisi ile görüşmek isteyen Sovyetler Birliği'nin Madrid Büyükelçisini kabul etmemişti.

* Bu arada ABD'nin Doğu kıyısında teşkilatlanmış olan en büyük liman işçileri sendikası, "International Longshoresmen's Union", Sovyetler Birliği'ne gidecek olan ticaret gemilerine mal yüklemeyi reddettiklerini açıkladı. Sendika, Afganistan'ın Rusya'yı işgal etmesi nedeniyle böyle bir eylem düzenlediğini bildirdi.

* Brüksel'deki AET merkezinden yapılan bir açıklamada da, ABD'nin Rusya'ya karşı uygulayacağı ekonomik ambargodan doğan boşluğu AET'nin doldurmak için harekete geçmeyeceği bildirildi. Ancak, Rusya'ya karşı tahıl ambargosu konusunda ilk muhalif ses, Buenos Aires'ten geldi. Arjantin diktatörü Videla'nın Dışişleri Bakanlığı yayınladığı bir açıklamada, "Rusya'ya karşı uygulanan ambargoya Arjantin'in katılmayacağını sanıyorum" şeklinde konuştu.

Washington'dan gelen haberlere göre, ABD Ticaret Bakanlığı Sovyetler Birliği'ne yapılacak olan dışsatımı özel lisansa bağladı.

İTALYA AFGANİSTAN'LA OLAN TÜM İLİŞKİLERİNİ KESİYOR

İtalya'nın Afganistan'a yaptığı tüm yardımı keseceği ve büyükelçiliği ile teknik yardım projeleri dolayısıyla Afganistan'da görevli bulunan İtalyan personelini geri çekeceği açıklandı.

GİSCARD-SCHMİDT GÖRÜŞMESİ

Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing ve Almanya Başbakanı Helmut Schmidt dün Paris'te bir araya gelerek uluslararası sorunları, özellikle de Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da gerçekleştirdiği askeri müdahaleyi ele aldılar.

MARCHAIS-BREJNEV GÖRÜŞMELERİ

Öte yandan Küba'dan dönen Fransız Komünist Partisi (FKP) Genel Sekreteri Georges Marchais, Moskova'ya giderek Sovyet yöneticileri ile temaslara başladı. Leonid Brejnev ile iki kez görüşen Marchais, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'daki işgalini açıkca destekleyen nadir siyasetçilerden biriydi.

Fransız basını ise, Afganistan işgali sonrası Marchais'nin Moskova'ya gitmesine geniş tepki gösteriyor. 9 Ocak tarihli "L'Aurore" gazetesi, Sovyet yönetiminin, "Avrupa'daki tek sadık işbirlikçi Marchais'ye büyük önem verdiğini" bildirdi. "Le Figaro" gazetesi ise, "Avrupa-komünizminin maskesi düştü" şeklinde bir yorum yaptı.

Ankara'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

öldü, bir kişi de ağır şekilde yaralandı.

Emniyet yetkililerinden edinilen bilgiye göre, dün saat 16.45'te Etlik Yükseltepe semtinde iki grup arasında silahlı çatışma çıktı. Çatışma sırasında Hüseyin Kıyı ile Satılmış Sağlam adlı kişiler tabanca ile ağır şekilde yaralandılar.

Yaralılardan Satılmış Sağlam hastaneye kaldırılırken can verdi. Yetkililer olaya karışan bazı kişilerin gözaltına alındığını bildirdiler.

ANKARA'DA

Ankara'nın Etlik Ayvalı Yükseltepe semtinde dün saat 16.10 sıralarında meydana gelen olayda Satılmış Sağlam adlı bir duvar işçisi komandolar tarafından kurşunlanarak öldürüldü.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da Bakırköy-Esenler yolu üzerinde Cengiz Ünlü adlı bir eczacı açılan ateş sonucu yaralandı. Dün sabah işine giderken 4 kurşunla vurulan 1951 doğumlu eczacı, Çapa Tıp Fakültesinde tedavi altına alındı.

Yetkililer sağ görüşlü eczacının kardeşi lise öğrencisi Ayhan Ünlü'nün de dört ay önce Kars'ta silahlı bir saldırı sonucu öldürüldüğünü bildirdiler.

CHP, AP'ye koalisyon...

(Baştarafı 1. sayfada)

Ecevit görüşmesi dün saat 11.00'de Çankaya Köşkünde yapıldı. CHP Genel Başkanı Ecevit, 1 saat 10 dakika süren görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, Genel Yönetim Kurulu ve Grup toplantılarından sonra hükümetle işbirliğine hazır olduklarını, bu konuda görevin artık iktidara düştüğünü söyledi. Ecevit, bunun bir koalisyon önerisi olup olmadığı konusundaki soruya karşılık, kendilerinin ancak bu kadar söyleyebileceklerini, anlamak isteyen herkes için bunun yeterli olduğunu kaydetti. Ecevit, bu tür bir öneri iktidardan gelirse yetkili organlarına destekleyerek götüreceğini de sözlerine ekledi.

Ecevit, sorunların, ancak Türk ulusunun gücünün gerçek bir ulusal kurtuluş programının belli hedefleriyle birleştirerek aşılabileceğini söyledi. Bunun için iki büyük partinin elele vermesi gerektiğini daha önce söylediklerini belirten Ecevit, hükümetin tutumunun bunalımları çözemeyeceğini kaydetti. Ecevit, Genel Yönetim Kurulu ve Grup toplantılarından sonra artık, "Türkiye'nin bunalımlardan kurtuluşunu kolaylaştırmak için CHP, AP ile işbirliğine hazırdır" diyebileceklerini belirtti ve hükümetten doğru bir çaba gelmezse kendilerinin bir zorlama yapmayacaklarını söyledi. CHP Genel Başkanı, iktidar, Temsilciler Meclisini beklerse bunun geç olacağını belirtti.

Ecevit, şartsız destek olamayacaklarını, şartsız destek olanların ne düşündüğünün ortaya çıktığını, bunlardan Milli Selamet Partisinin AP'yi kendi başına bırakıp memleketin ne hale geleceğinin görülmesi siyasetini izlediğini, MHP'nin ise "Devlette yarım kalmış işgal hareketini daha büyük bir hızla yeniden başlatma ve tamamlama" amacı taşıdığını söyledi.

Ecevit, bir soru üzerine de, diyalog ve işbirliği konularının sadece birkaç yasa ile sınırlanamayacağını, daha geniş olduğunu belirtti.

CHP Genel Başkanı muhabirimizin, "Bir yıl önce Türkiye için esas tehlikenin Yunanistan'dan geldiğini söylemiştiniz. Rusya'nın Afganistan'ı işgalinden sonra bu görüşlerinizde bir değişiklik oldu mu" şeklindeki sorusunu cevaplarken, şunları söyledi: "Bölgemizde her şey çok hızla değişiyor. Tüm bölgeye, bu arada bu bölgenin bir unsuru olarak Türkiye'ye yönelen tehlikelerin hem türleri hem boyutları büyük ölçüde artmıştır. Afganistan'daki bugünkü durumla ilgili olarak da Afganistan'da Sovyetler Birliği'nin davranışının bölgede yeni bir tırmanısa ve tehlikelerin hem türleri hem boyutları büyük ölçüde artmıştır. Afganistan'daki bugünkü durumla ilgili olarak da Afganistan'da Sovyetler Birliği'nin davranışının bölgede yeni bir tırmanışa ve tehlikelerin çok daha büyük boyutlara varmasından kaygı duyuyorum. Bu kaygımı doğrulayan gelişmelerde yer almaktadır."

DEMİREL'İN AÇIKLAMASI

Ecevit'in AP ile koalisyon da dahil, her türlü işbirliği önerisine karşı, AP Genel Başkanı ve Başbakan Demirel, "Evvela fiili işbirliği yapalım, kanunları çıkaralım. Orta yerde bir hükümet vardır" karşılığını verdi. Demirel, partisinin Ortak Grup toplantısından sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırarak, şöyle konuştu:

"Şimdi bence bugün işbirliği yapalım, biraraya gelelim. Milletin inanabilmesi için, CHP hükümetinin getirdiği, bizim de katıldığımız bu yasaların Meclisten çıkmasını sağlamak lazım. Türkiye'nin iyiliği için, herkesle elbirliğine, işbirliğine varım. Bunun mücerret olmaması, bir kamuoyu aldatmacası olmaması lazımdır."

Demirel, ana muhalefet partisi liderinin koalisyon önerisi konusundaki sözlerine de şu cevabı verdi: "Şu anda bir hükümet tartışmasına girmekte mana görmüyorum. Bence böylesine geniş bir işbirliği arzusunun izhar edilmesinin birinci işareti, meclislerdeki kanunların karşısına çıkmamak olur. Diyalog yapalım demek bir şeyi halletmez. Böyle bir koalisyon teklifinin hiç olmazsa şu anda manasını anlayamıyorum."

Demirel, Ortadoğu'daki gelişmelerle ilgili olarak da şöyle konuştu: "Ortadoğu'daki olaylar yeni değildir. Bu hale gelmesi yenidir. Türkiye'nin durumu bütün partilerin işbirliği yapmasını gerektiriyorsa, partiler bundan imtina edemezler. Türkiye'yi anarşiye teslim etmeyiz. Yasalar bir çıksın, ilave tedbirler için parlamentonun desteği gerekecekse tabii kendilerinden de destek isteyeceğim."

Demirel, Ecevit'le görüşüp görüşmeyeceği ve CHP ile yapılacak işbirliğinin yalnızca önlem paketinin çıkarılmasıyla mı sınırlı olduğu şeklindeki bir soruya da "Hayır efendim. Yalnızca yasalarla sınırlı değil. Sayın Ecevit'le de yakında görüşeceğim. Ben Ecevit'le görüşeceğim zaman bu sohbet görüşmesi olmayacaktır" karşılığını verdi.

DEMİREL KOMUTANLARLA 5 SAAT GÖRÜŞTÜ

Bu arada Başbakan Süleyman Demirel dün Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarıyla beş saat süren bir görüşme yaptı.

Meclisten

(Baştarafı 1. sayfada)

O dolu depoları herhangi bir hastaneye aktarmasını daha doğru buluyorum. Hiç olmazsa bir süre acil ameliyatlar yapılabilir.

Bir adım daha ileriye gidiyorum düşüncemde: Meclis yapısının altında, dünya kadar yer var. Ben olsam şu sırada ameliyathaneye dönüştürürdüm oraları. İçtenim, ciddiyim. Olağanüstü zamanlar yaşıyoruz.

Her kuruluşun birbirine yardımcı olması gerekmez mi? Bunu Münif İslamoğlu'na ansıtıyorum.

Meclis Başkanı Cahit Karakaş, basın için tevazuu seçmiş galiba. Basının huyu bozulmasın diye. Bütün değerli tabloları basın bölümünden kaldırmış. Nereye taşımış bilmiyorum.

Turgut Zaim'in, yörük çadırlarının örgülü ve ballı Anadolu gelinlerinin yerine sönük gravürler duvarları tutmuş.

Çok bile basına, meheldir sana.

O kadar olay oldu ve olmakta ki, hiç bir boyutu elimizle atıp tutamıyoruz. Artık herkes, nerede özveri kullanacağına, nerede boyun eğeceğine, nerede başkaldıracağına karar veremiyor.

Yana yakıla bütün rastladığım politikacılara CHP'nin ölü koridorunda, AP'nin daha gitgelli koridorunda, karakol karakol dolaştırıldıktan sonra ölmek için Numune Hastanesine, çuval gibi atılan, Hüseyin Karakaş'ın acıklı öyküsünü anlatıyorum.

Bakışlar uzaklaşıyor, yüzler kapanıyor. Kalorifer kızgın kızgın yanmakta devam ediyor.

Eskiden olsa, yol kenarında bir kişi baygın düşse on beş kişi başına çömelirdi.

Sanki, Russo'nun "Sosyal Anlaşma"sı, çatlamış insanlar arasında.

Sayın Gülcügil'in dikkatini vatandaş Hüseyin Karakaş'ın ölümüne çekerim.

Yahu neden bu toplu luk zekasını da, yüreğini de içine gömmek gereği ni duydu?

Bir iki sözden sonra politikacılarla konuşmak içimden gelmiyor. Ben sesim yankılansın diye karşımda dağ silsilesi istiyorum, kauçuk duvar değil.

Çağlayangil'i makamında kutlamak için ziyaret ettim. Patinaj sahası kadar büyük, bu alacalı bulacalı makam odasında her zamanki gibi ince ve nazikti.

Toplantıya gelince, önlem paketinin bazı maddeleri görüşülecekti. Yoklama tam bir saat sürdü. Sanki, zamanı aşındırmak istiyorlardı. Politikacılar salona geçerken, öpüşe koklaşa giriyorlardı. Yoklamadan sonra da tam gündeme geçileceği sırada Yozgat Milletvekili Erzurumluoğlu toplantının 1.5 saat atılmasını önerdi.

MSP'nin cıgızlık çıkarmasından korkuyorlardı. Bu önlem paketi CHP zamanında hazırlanmıştı ve içinde hayli antidemokratiklik vardı. Bazı arkadaşlarım ki demokratik tafralarından geçilmez, nasıl gül imzalarını atmışlardı bu maddelerin altına bilemem?

Erzurumluoğlu maddelerin gürültüsünün dışarıya yansımasını istemiyordu, tekrar konuşup danışıp, muhaliflerle münafıklarla anlaşıp öyle görüşülmeye başlanmasını istiyordu.

Mecliste bütün yüksek makamlar birbirlerini ziyaretle meşguldüler.

Bir oyun vardır, Arifiye'ye bağlı köylerde:

Biz size 11.00'de geldik
Geldinizse geldiniz
Bizleri memnun ettiniz,
Kutu kutu içinde
Beğeniniz alınız.

Bu oyunu oynarken, iki grup birbirine yaklaşır ve uzaklaşır. Bana sanki o oyun oynanıyor gibi geliyor.

Önlem önlem içinde beğenir seçebiliriz.

Toplantı tekrar 17.30'da başlayacak.

Arkadaşlarla çıktık. Gazipaşasından çıkmış gelmiş Fikret Otyam'ın ve eşinin Evrensel Galeri'deki sergisine yetişmek için.

Son konuştuğumuz CHP'liler, ki CHP'nin orta başlarıydı, ciddi ciddi, kara kara tekrar hükümet etmeyi düşünüyorlardı.

ABD İran'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

tullah Homeyni'yi yılın adamı seçtiği son sayısında ABD İran ilişkilerini tahlil eden uzun bir yorum yayınlamıştır. Elçilik işgali olayının başından beri İran aleyhinde sistemli bir propaganda yürüten derginin son sayısında büyük ölçüde ağız değiştirdiği görülmektedir.

Time dergisi, ABD-İran ilişkileri konusunda ilk kez şöyle yazmaktadır: "Öncelikle ABD'nin Şahla sıkı fıkı bağ kurması yüzünden İran öylesine Amerikan aleyhtarı olmuştur ki, Washington'un bu ülkede olayları herhangi bir şekilde etkileme çabası geri tepmektedir. İran'da birbirleriyle rekabet eden hiziplerin hiç biri Amerikan yanlısı olarak görülmeye katlanamaz. İran'ın, ABD'nin bu ülkeye hakim olmak için en küçük bir istek taşımadığını göstermesine ihtiyacı vardır."

"Washington'un siyasetini çizen bazı uzmanlar İran'ın parçalanmasını Homeyni'ye karşı uygulancak en büyük yaptırım olarak görerek, ayrılıkçılığı teşvik etme görüşüyle oynadılar. Ama böyle bir şeyin zararları, yararlarının çok çok ötesindedir. İran'da patlak verecek gerçek bir iç savaş, Ortadoğu'da istikrar diye geriye kalan ne varsa, yıkmanın en kısa yoludur. Azerbaycan toprakları Türkiye ve Sovyetler Birliğine, Kürt toprakları Türkiye ve Irak'a, Belüci toprakları, Pakistan ve Afganistan'a uzanmaktadır. Başarılı bölücü hareketler, İran'dan olduğu gibi diğer ülkelerden de bazı parçalar koparabilir; ortaya genellikle iktisadi ve toplumsal kargaşalığa yuvarlanan yeni zayıf devletler ve parçalanmış eski devletler çıkar. Bunların hepsi Sovyet sızmasına açık hale gelirler. İran'da doğacak anarşi, üç hafta önce İran'ın sınır bölgelerini bombalayan huzursuz komşusu Irak'la da bir çatışma başlatabilir. Jeopolitik rizikolar öylesine büyüktür ki, süper devletler şiddetle müdahale etme cazibesine kapılacaklardır."

Time dergisi, ABD'nin İran devriminden duyduğu korkuyu şöyle açıklamaktadır:

"Homeyni'nin önemi, Elçilik işgali kabusunun hatta Şahın devrilmesinin çok ötesindedir. Onun zafere ulaştırdığı devrim, Hitlerin Avrupa'yı ele geçirmesinden bu yana dünya güç dengesini en fazla altüst etme tehdidi taşıyan siyasi olaydır. İran devrimi pek çok bakımdan özgün bir devrimdir: Değişmez görünen bir diktatöre karşı başarılı ve en az şiddetli bir ayaklanmadır. Dıştan hiç bir yardım almadan hatta herhangi bir Batı ideolojisine dayanmadan gerçekleşti.

İran devriminin tehlikesi, İran devriminin yalnızca Müslümanlar için değil, tüm Üçüncü Danyada ilerde meydana gelecek ayaklanmalara örnek teşkil etmesidir. Müslüman olmayan ülkeler de milliyetçilik adına tüm yabancı etkisini kovmayı amaçlayan bir ayaklanmayı çok çekici bulabilirler."

Time dergisi yorumun sonunda, Üçüncü Dünya devrimlerinin Amerikan aleyhtarı olmaması için İran olaylardan nasıl bir ders çıkarmaları gerektiği üstünde duruyor ve ABD'nin yalnızca Amerika ile komünizm arasındaki mücadele üstünde durmaktan vazgeçmesi gerektiğini, vurguluyor ve ABD'nin iki tarafla da ilişki kurmak istemeyen ulusların özlemlerine daha fazla dikkat etmesi gerektiğini söylüyor. ABD'nin, kendi halkının nefret ettiği "güçlü" komünizm aleyhtarı kişilerle çok yakın ilişkilere girmekten kaçınması gerektiğine değiniyor. ABD'nin, bir diktatörle ittifak yapsa bile onu rejimi liberalleştirmeye teşvik etmesi ve toplumun diğer muhalif kesimleriyle de ilişkiye geçmesi gerektiğini kaydediyor.

Dergi Ortadoğu'da Amerikan aleytarlığı önlemenin bir yolunun da Batı Şeria ve Gazze'deki Filistinlilere gerçek özerklik sağlanması olduğunu vurguluyor.

Batı...

(Baştarafı 1. sayfada)

yosu, Türkiye, Sovyetler Birliği ve Atlantik İttifakının siyasi bir "şeytan üçgeni" oluşturduğunu belirtti.

Türkiye'de enflasyonun dört nala gittiğine, yokluklara, 2 yılda 2 bin 500 kurban alan siyasi şiddet hareketlerine dikkat çeken yorumda, ordunun yüksek komutanlarının siyasi partileri uyardığı hatırlatılıyor. Yorum, ordunun Kemal Atatürk'ün mirasçısı olmak istediğini kaydederek, "Atatürk'ün Türkiye'yi feodal bir durumdan çıkardığını ve modern bir ülke haline getirdiğini belirtiyor.

Türkiye'nin NATO'nun Doğu kalesi olduğunu belirten yorum, daha sonra Washington ile Ankara arasında imzalanması beklenen Savunma İşbirliği Anlaşmasına değiniyor. Türkiye'deki üslerden Sovyetler Birliği'nde olup bitenlerin izlenebildiğine işaret eden radyo, daha sonra iki tarafın istekleriyle ilgili bilgi veriyor. Yorum, Türkiye'nin üslerin yalnızca NATO'ya ait olmasında ısrar ederken, Washington'un bunları harekat ve ikmal için de kullanmak istediğini belirtiyor.

Daha sonra Fransız Radyosu yorumcusu, Ortadoğu sorunları uzmanı gazeteci Pierre Moze ile konuştu. Moze, Afganistan'ın zaten Sovyet yörüngesinde olduğunu hatırlatarak, SSCB'nin Batı dünyasının bir müttefikine saldırmaya cesaret edemeyeceğini ileri sürdü.

Fransız Radyosu, Türkiye'yle ilgili yayınını şöyle sona erdirdi: "NATO özellikle de ABD, Türkiye'yi buhrandan çıkarmakta tereddüt etmeyecektir. Bu ülkeler, artık tam anlamıyla bir jeopolitik kale haline gelen bu ülkedeki durumlarını sağlamlaştırmak isteyeceklerdir."

Afganistan'ın...

(Baştarafı 1. sayfada)

Konuşmacılar Rusya'nın Afganistan'ı işgal etmesinden sonra sessiz kalanları ve harekete geçmeyenleri eleştirerek, işgale karşı çıkmaya çağırdılar.

Konya Yüksek İslam Enstitüsü öğrencileri düzenledikleri forumda, Afganistan'ın Rusya tarafından işgalini protesto için bir günlük uyarı boykotu kararı aldılar. Öğrenciler bir Rus bayrağını da yaktılar.

Öte yandan, kendilerine İslamcı Afgan Gönüllüleri adı veren bir grup da, Erzurum Valiliği önünde bir gösteri yaparak, Afganistan'ın işgalini protesto ettiler ve bir Rus bayrağını yaktılar. Göstericiler kendilerine silah, teçhizat ve izin verilmesini isteyerek, "Afganistan'daki cihada hazırız" dediler.

Fransa TV...

(Baştarafı 1. sayfada)

sinden sonra Ortadoğu'nun ve bu arada özellikle Türkiye'nin stratejik önemine dikkat çeken televizyon yorumcusu Türkiye'de TİKP'nin Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele eden önemli bir güç olduğunu belirtti. Yorumcu, çok sayıda işçi, köylü ve memurun bu Partiyi desteklediğini söyledi ve TİKP'nin 1978 yılının Kasım ayında Rus savaş filosuna karşı düzenlediği "Bağımsızlık Yürüyüşünden" resimler verdi.

Öte yandan, (TF 1) yorumcusu, "Türkiye'nin 6. büyük gazetesi olan Aydınlık'ın Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele konusunda önemli bir kamuoyu yarattığını" söyledi.

Fransız televizyonu bu haber-yorumunda, Türk-Amerikan Savunma İşbirliğinin yeniden gündeme geldiğini hatırlatarak Türkiye'nin enerji krizi, kredi çıkmazı, enflasyon ve hayat pahalığı gibi sorunlar nedeniyle güç durumda olduğunu belirtti.

KAYIP — Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Geçersizdir.

Ali TUZCU

Ekmek...

(Baştarafı 1. sayfada)

Toprak Mahsulleri Ofisinden bir yetkili, Sağlık Müdürlüğünden bir temsilci, İstanbul Teknik Ziraat Müdürlüğü adına bir yetkili ve Değirmenciler Derneği Başkanı katıldı.

Toplantıdan sonra bir açıklama yapan İstanbul Valisi Nevzat Ayaz, "Koordinasyon Kurulunca belirlenen yeni fiyat Encümenden de geçtikten sonra muhtemelen yarın İstanbul'da ekmek 750 kuruştan satılacak" dedi.

Ekmek fiyatlarına yapılan son zamla birlikte sadece bir kişinin çalıştığı 5 kişilik ailenin aylık ekmek gideri 1125 liraya ulaştı.

Bir emekçinin asgari ücret aldığı ve bu asgari ücretten eline net 3150 lira geçtiği düşünülecek olursa, çalışanın aylığının üçte birinden fazlasını ekmeğe vermek zorunda kaldığı görülür.

Daha önce yapılan istatistiklere göre emekçilerin yüzde seksenden fazlasının aylığının üçte ikisini kiraya yatırdığı da bilinen bir gerçek. Son ekmek zammıyla birlikte asgari ücret sadece ev kirası ve kuru ekmeğe yetecek düzeyde.

G.ANTEP'TE ETİN KİLOSU 260 LİRAYA YÜKSELDİ

Ekonomik bunalımın yol açtığı hayat pahalılığı her geçen gün daha da yoğunlaşarak sürüyor.

İki gün önce G.Antep'te 180 liraya satılan et dün yapılan 80 liralık zamla 260 liraya satılmaya başlandı.

Konuyla ilgili olarak G.Antep Kasaplar Derneğinden yapılan açıklamada şunlar belirtildi: "Canlı koyunun kilosu 60 liradan 140 liraya çıktı. Bu durumda et fiyatını artırmaktan başka çaremiz kalmadı"

TEKZİP

İSTANBUL VAKIFLAR BAŞMÜDÜRLÜĞÜNÜN TEKZİBİDİR

6 Ekim 1979 tarihli Aydınlık gazetesinin birinci sahifesinde yer alan "Bebek'te Milyarlık Arsayı 57 Milyona Kapattılar" başlıklı yazıda, Bebek'teki 900.000.000 lira değerinde olduğu ileri sürülen 15.942 metrekare sahalı arsanın tamamının vakfa ait olduğu intibaı uyandırılarak 57.100.000. lira karşılığında idaremizce satıldığı belirtilmekte ise de, yazı tamamen hilafı hakikat olup kamuoyunu yanıltmaya matuftur.

Gerçek şudur:

Mezkûr arsanın sadece 1/2 hissesi idaremize aittir. Diğer 1/2 hissenin 60'dan fazla hissedarı bulunmaktadır. Hissedarlardan Haydar Ersoy tarafından açılan izale-i şuyu davası sonunda, İstanbul 1. Sulh Hukuk Hakimliğinin 1971/478 esas, 1978/37 karar sayılı ilamı ile ortaklığın giderilmesine karar verilmiştir. Dava esnasında, imar durumu itibarıyla 15.942 M2 sahalı olup 10.092 M2 lik kısmı koru alanında kalan ve geri kalan kısmına da yüzde beş nisbette inşaat yapılabilen arsanın tamamına mahkeme bilirkişisince 31.884.000 lira bedel biçilmiştir.

İlamın infazı İst. 10. İcra Memurluğunun 1978/65 sayılı dosyası ile yerine getirilmiş, icra bilirkişisince arsaya 39.855.000 lira değer biçilerek satışa çıkartılmıştır.

Satış icra dairesinde 6.3.1979 günü açık artırma suretiyle yapılmıştır. İhaleye idaremizden başka hissedar Haydar Ersoy, Nihat Gürel, Muammer Özgür ve Ahmet ve Mehmet Onur iştirak etmişler, satış sonunda ihale, en fazla artıran Ahmet ve Mehmet Onur üzerinde kalmıştır.

Yazınızda belirtildiği gibi satış işlemi idaremizce el altından yürütülmemiş, aksine tamamen hukuk kurallarına uygun ve herkese açık olarak icra dairesince yapılmıştır. Esasen söz konusu arsanın başka hissedarları da bulunduğundan ve mahkemece de ortaklığın giderilmesine karar verildiğinden, Vakıflar İdaresinin satışa engel olmasına hukuken hiç bir imkan bulunmamaktadır.

Tekzibe konu yazınızda satış sözleşmesinin, Vakıflar Başmüdür Vekili İlyas İlgün tarafından imzalandığı belirtilmekte ve satış belgesi olarak idaremizin yazısı basılmış bulunmaktadır. Gayrımenkul icraen satıldığından esasen satış sözleşmesi söz konusu olamaz. Mülkiyet Medeni Kanunun 633. maddesi gereğince ihale ile alıcıya geçer. İhaleye Başmüdür Rıdvan Nizamoğlu katılmıştır. İlyas İlgün tarafından imzalanan idare yazısı taşınmazın vakıfla ilişiğinin kesilmesine mütedair olup, yazınızda ileri sürüldüğü gibi satış belgesi niteliğinde değildir.

Netice olarak, mezkûr taşınmaz, idaremizin dışında bilirkişilerce takdir ve tespit olunan bedel üzerinden mahkeme kararıyla ihaleye çıkartılmış ve açık artırma sonunda hissedarlar ve diğer alıcıların huzurunda muhammen bedelin üzerinde satılmış bulunduğundan idaremizi ve yazıda zikredilen memurlarımızı zan altında bırakıcı ifadelerle dolu yazınız, gerçeklere tamamen aykırı olması dolayısı ile tekzip olunur.

İst. Vakıflar Başmüdürü
V. İlyas İlgün

Elekdağ...

(Baştarafı 1. sayfada)

dikkat çeken Büyükelçi Şükrü Elekdağ, Batıya yönelen tehdidin şimdi Orta Avrupa'dan Orta Asya ve Yakındoğuya kaydığını söyledi. Bloklararası nükleer güç dengesinin, Varşova Paktı lehine kaydığını, tüm Ortadoğu ve Yakındoğu bölgesinin yeni tehlikelerle karşı karşıya bulunduğunu kaydeden Elekdağ, Türkiye'nin bölgenin istikrarına olan katkısının iyi değerlendirilmesi gerektiğini belirtti.

Şükrü Elekdağ, Türk-Amerikan ilişkilerinin de bu çerçeve içinde ele alınmasının yararlı olacağını kaydederek, Türkiye'nin stratejik önemine değindi.

Türkiye'nin NATO için taşıdığı öneme de dikkati çeken Elekdağ, Türkiye'nin bölge barışına katkıda bulunabilmesi için askeri ve ekonomik açıdan güçlü olması gerektiğini söyledi.

Carrington...

(Baştarafı 8. sayfada)

konomik sıkıntılar çektiğini, aynı sıkıntıların İngiltere içinde geçerli olduğunu söyleyen Carrington, 1980 yılı için ülkesinden Türkiye'ye iyi şanslar mesajı getirdiğini söyledi.

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen de yaptığı konuşmada, Carrington ile çok yararlı görüşmelerde bulunacağını umduğunu belirtti.

Bu arada İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington'un ülkesinden gelirken beraberinde 30 adet elektrik sobası getirdiği öğrenildi.

Öğrenildiğine göre, sobalar Ankara'daki İngiliz Büyükelçiliği tarafından yakıt nedeniyle İngiliz hükümetinden istendi.

Amerika'daki...

(Baştarafı 1. sayfada)

sunulacak.

Bu sürecin tamamlanması için Türk Hükümeti ülkede bulunan ABD üslerinin dün tamamlanan geçici kullanım süresini 45 gün daha uzattı. Bu konudaki Bakanlar Kurulu kararı dünkü Resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Görüşmelere katılmak üzere Ankara'ya gelen ABD Dışişleri Bakanlığı Danışmanı Mathew Nimetz ile Savunma Bakan Yardımcısı James Siena dün saat 11.30'da bir askeri uçakla Başkent'ten ayrıldılar.

Türkiye'de...

(Baştarafı 1. sayfada)

tumu dikkat çekti. Aralarında bazı Töb-Der, mühendis odaları, Tüted ve Maden-İş şubelerinin de bulunduğu TKP yanlılarının kontrolündeki derneklerin açıklamaları, TKP'nin Moskova'ya en bağlı uşak partilerden biri olduğunu kanıtlar nitelikte.

Milletin nefretine yol açan Afganistan'daki saldırının devrim olduğunu iddia eden TKP'liler, şunları söylüyorlar: "Sovyetler Birliği 5 Aralık 1978 tarihli anlaşma uyarınca Afgan devriminin kazanımlarını korumak için Afganistan'a politik ve askersel yardım gönderdi. Bu yardım bölgede kalıcı ve adil bir barışın sağlanması amacını taşıyor."

Dün bu açıklamayı Türk Haberler Ajansı şu başlıklarla verdi: "17 dernek Afganistan devrimini desteklediklerini açıkladılar." Anadolu Ajansı ise, haberi "28 demokratik kurtuluş Afgan halkının mücadelesini desteklediğini açıkladı" diyerek takdim etti. Afgan işgalini destekleyen tarzda verilen haberlerin bu ajanslar içindeki TKP yanlılarınca kaleme alındığı anlaşılmaktadır.

Moskova yanlılarının bu açıklamaları ve ajansların tutumu tepkiyle karşılandı.

Hainler ve ajansların tutumu

(Baştarafı 1. sayfada)

"Devrimin kazanımlarını korumak için Sovyetler" yüzbin askeriyle, napalm bombalarıyla bir milleti imhaya yöneliyor. Moskova'nın etkisindeki İtalyan Komünist Partisi ve İspanyol Komünist Partisi işgali kınayan açıklamalar yapıyorlar. Türkiye'deki Moskova yanlılarına bakıyorsunuz işgal ordusunun komutanları gibi konuşuyorlar. Üstelik bu açıklamalar Töb-Der, Mimar ve Mühendis Odaları gibi kuruluşların adı kullanılarak yapılıyor.

Bu kuruluşlar artık ağır bir töhmet altındadırlar. Türkiye öğretmenleri, mühendisleri TKP'nin uşak amaçlarına alet edilmiştir. Yöneticileri açıklama yapmalı ve derneklerinin tutumunu belirtmelidirler.

Şubelerinin böylesine davranışlarına göz yummaları onları da zan altında bırakacaktır. Saldırganlığa göz yumanlar da örgütlerinin geleceğiyle ilgili sorumluluk altına girerler. Kimse işgalcileri destekleyen şubeleri olan kuruluşların kitleleri temsil ettiği iddiasıyla ortaya çıkamaz. Ülkemizin büyük çoğunluğu işgali nefretle kınamaktadır. Halkın iradesi bu yöndedir.

Bir de ajansların geçtikleri haberler var. Türk Haberler Ajansının İzmir Bürosu, işgalcilere destek olan bir tutum içindedir. Uzun zamandan beri Sovyet yanlısı haberler vermekle tanınan THA şubesinin TKP yanlılarınca kontrol edildiği anlaşılmaktadır. Gazeteleri yanıltan İzmir THA haberleri konusunda THA merkezini defalarca uyardığımız halde bu durum devam etmektedir. İzmir bürosunun bu tutumuna ilaveten dün de İstanbul bürosundan aynı doğrultuda bir haber geçti. Anadolu Ajansının haberi de hainleri destekler nitelikte. İki ajansın yetkililerini uyarıyoruz. Bu durumun devam etmesi halinde diğer gazeteleri ve kamuoyunu ajansların tutumuna tepki göstermeye çağıracağız.

Bağımsız bir ülkede işgalcilik savunulamaz. Uşakların milletin nefretiyle boğulacağını hep birlikte göreceğiz.

TELEVİZYON

19.00 HABERLER

19.05 BINBIR GECE MASALLARI

Dizinin "CİMRİNİN TERLİĞİ" adlı 1. bölümü yayınlanacak.

19.30 YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR

Vedat Nedim Tör'le eleştirmen Doğan Hızlan bir söyleşide bulunacaklar.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

Konularını dünya çocuk masallarından alınan çizgi filmler yer alıyor

20.45 SAZ ESERLERİ

Tamburi Cemil Bey'in Mahrur Peşrevi yayınlanacak.

20.50 1.İNÖNÜ ZAFERİ

Programda, 1. İnönü Savaşını hazırlayan olaylar, 1. İnönü Savaşı ve zaferin yarattığı sonuçlar konu ediliyor

21.15 ŞİRKET

Sürekli filmin "AMERİKA'YI KURTARAN KIZ" adlı 2. bölümü yayınlanıyor.

22.05 BALE

22.50 HABERLER

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

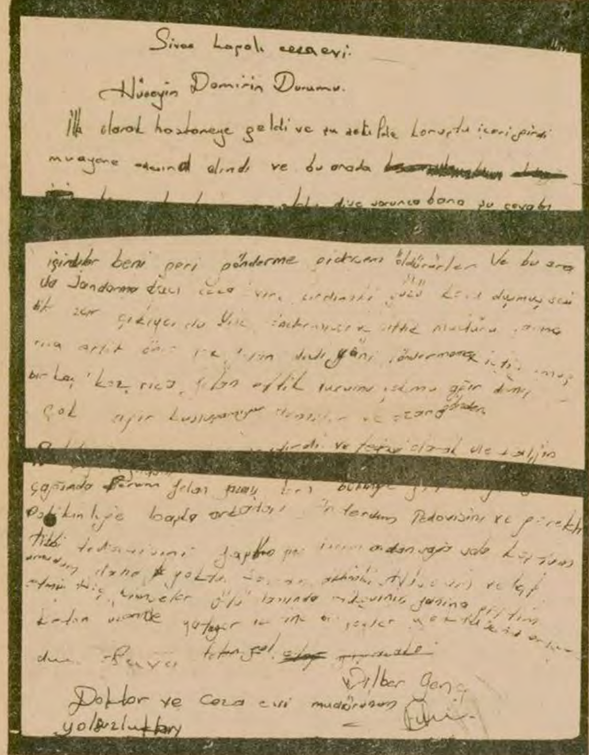
Olayı Tumad-Der 1977 yılında meydana çıkarmıştı

Sivas Cezaevi Müdürü Ayhan Kiremitçi hakkında işkence ile adam öldürmekten dava açıldı

Sivas Cezaevi Müdürü Ayhan Kiremitçi'nin yolsuzluklarını açıkladığı için cezaevi müdürü tarafından işkence ile öldürülen Hüseyin Demir.

(Fotoğraf: Tumad-Der arşivinden)

●Ayhan Kiremitçi, hükümlü Hüseyin Demir'i, yolsuzluklarını Bakanlığa ihbar ettiği için öldürtmüştü

SİVAS (ÖZEL)

SIVAS Kapalı Cezaevi eski Müdürü Ayhan Kiremitçi, işkence ile adam öldürmekten dava açıldı. Ayhan Kiremitçi, Sıvas Cezaevi Müdürlüğü yaptığı sırada, aynı cezaevinde hükümlü olarak bulunan Hüseyin Demir'i, gardiyan Hilmi Deniz ve gardiyan Hasan Çaput ile birlikte döverek işkence etmiş ve ölümüne neden olmuştu. Ayhan Kiremitçi Hüseyin Demir'i kendi yolsuzluklarını Adalet Bakanlığına ihbar edip aleyhine tanıklık yaptığı için öldürtmüştü.

DAVA NASIL AÇILDI?

TUMAD-DER'in topladığı deliller yanısıra, öldürülen Hüseyin Demir'in babası Musa Demir'in avukatı Hüseyin Gökçeaslan, savcılığa başvurarak Ayhan Kiremitçi ve Hüseyin Demir'in öldürülmesi olayına karışan iki gardiyan hakkında dava açılmasını istedi.

Savcılığın talebi üzerine dosyada bulunan raporların Adli Tıp tarafından incelenmesi sonunda, Hüseyin Demir'in iddia edildiği gibi şeker komasından değil, işkence sonunda öldüğü kanıtlandı. Dosyadaki tanık ifadelerini de değerlendiren Cumhuriyet Savcılığı Sıvas Cezaevi eski müdürü Ayhan Kiremitçi ile suça iştirak eden iki gardiyan hakkında işkence ile adam öldürmek suçundan dava açılmasına karar verdi.

Sıvas Cumhuriyet Savcısının hazırladığı 26 Aralık 1979 tarihli iddianamede, Ayhan Kiremitçi ve iki gardiyanın cezaevi müdürünün yolsuzluklarını Adalet Bakanlığına ihbar etmesine ve aleyhinde tanıklık yapmasına kızarak dövüp işkence ettikleri belirtiliyor. Ayrıca, tanık ifadelerinin ve Adli Tıp raporunun da bu iddiayı doğruladığı açıklanıyor.

İddianamede Ayhan Kiremitçi ile iki gardiyanın 448. maddeden ayrı ayrı cezalandırılmaları isteniyor

OLAYI TUMAD-DER MEYDANA ÇIKARMIŞTI

Hüseyin Demir adındaki hükümlünün, Sıvas cezaevi müdürü Ayhan Kiremitçi tarafından öldürtüldüğünü Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Derneği (TUMAD-DER) ortaya çıkarmıştı. TUMAD-DER, Hüseyin Demir'i işkence görmüş durumda tedavi için getirildiği hastanede görenlerin ve "Beni cezaevi müdürü Ayhan Kiremitçi bu hale getirdi, beni öldürdüler" diye bağırdığını duyanların el yazılarıyla hazırladıkları ifadeleri basına vermişti. TUMAD-DER'in 1977 yılı başlarında basına yaptığı açıklamalar ve belgelerin ihbar kabul edilmesi üzerine Ayhan Kiremitçi hakkında soruşturma açılmış, ancak Ayhan Kiremitçi'nin Hüseyin Demir'in şeker komasından öldüğüne dair sağladığı rapor üzerine olay örtbas edilmişti.

TUMAD-DER'in Ayhan Kiremitçi'nin Hüseyin Demir adındaki hükümlüyü öldürttüğü ve bu yüzden cezaevi müdürlüğü yapamayacağı şeklindeki uyarıları, gazetemizin yayına girmesinden sonra "Mapusane Çeşmesi" köşesinde de defalarca tekrarlanmıştı. Buna rağmen, Mehmet Can'ın Adalet Bakanı olduğu dönemde de Ayhan Kiremitçi'nin çeşitli cezaevlerinde müdürlük yapmasına olanak tanınmış, Bakanlık yetkilileri TUMAD-DER Genel Başkanı Armağan Anar'ın bu konudaki sorularına, "Ne yapalım, elimizde başka eleman yok" karşılığını vermişlerdi.

İngiltere Dışişleri Bakanı Carrington, gezisinin ilk durağı olan Ankara'ya geldi

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington

Carrington: "Türkiye'nin jeopolitik durumu bu ülkeyi NATO için gerekli kılıyor"

ANKARA (AA)

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington, Afganistan sorununu görüşmek ve son gelişen olaylar nedeniyle Pakistan için yardım sağlamak amacıyla dün başladığı 10 günlük Ortadoğu ve Asya ülkeleri turunun ilk durağı olan Ankara'ya geldi.

Carrington dün saat 18.00'de Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen ve eşi tarafından karşılandı.

Carrington Esenboğa havaalanında yaptığı açıklamada, "Türkiye NATO için sadece önemli değil, aynı zamanda da gereklidir," dedi.

Carrington, gezisinin ilk durağı olarak Türkiye'yi seçmesinin nedeni olarak Türk hükümetinin İran ve Afganistan'da meydana gelen olaylar konusundaki görüşünü almak olduğunu belirtti. İngiltere Dışişleri Bakanı Türkiye'nin öneminin sadece Sovyetler Birliği ve İran'la sınırı olmasından ileri gelmediğini öne sürerek "Doğal olarak Türkiye' de dünyanın içinden geçtiği bunalımdan geçmektedir" dedi. Carrington NATO ve Türkiye konusunda da şunları söyledi:

"Türkiye NATO müttefiklerinin en kuvvetlilerinden biridir. Ve NATO'nun Doğu kanadında öyle bir jeopolitik duruma sahiptir ki, sadece ittifak için önemli değil, aynı zamanda gereklidir de."

Türkiye'nin bazı e-

(Devamı sa.7, sü.9'da

İstanbul Sıkıyönetimde görevli dört Askeri Savcı eski görevlerine dönüyor

●Üç Askeri Savcının dilekçeleri kabul edilmedi

●Bir Askeri Hakim daha, eski görevine dönmek için dilekçe verdi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde görevli Askeri Savcılardan Albay Refik Karaa, Dnz. Yarbay Saydam Erdok, Dnz. Yarbay Nafiz Kartal ve Yüzbaşı Turgut Gözen'in eski görevlerine atanmaları ile ilgli kararnamenin çıktığı ve Cumhurbaşkanınca onaylandığı öğrenildi. Atama kararnamesi çıkan dört Askeri Savcı daha önce İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına birer dilekçe vererek eski görevlerine atanmalarını istemişlerdi. Dört Askeri Savcıdan Deniz Yarbay Saydam Erdok'un aynı konuda üç defa dilekçe verdiği öğrenildi. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı adı geçen dört Askeri Savcının dilekçelerini olumlu bularak Ankara Kara Kuvvetleri ve Deniz Kuvvetleri Personel Daire Başkanlığına iletti. Atama kararnamesi Resmi Gazetede yayınlandıktan sonra 15 gün içinde taraflara tebliğ edilerek yürürlüğe girmiş olacak.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı eski görevlerine dönmek için dilekçe veren Sıkıyönetim Savcılarından Yüzbaşı Ahmet Koç, Yüzbaşı Özdemir Şener ve Yüzbaşı Cavit Çalış'ın dilekçelerini uygun görmeyerek geri çevirdi.

Öte yandan eski görevlerine atanmaları için dilekçe veren İstanbul Sıkıyönetim Hakimlerinden Dnz. Yarbay Gültekin Turan, Binbaşı Aydın Kalpakçı ve Yüzbaşı Abdulkadir Davarcıoğlu'ndan sonra Dnz. Yarbay Osman Kaynak da bir dilekçe vererek eski görevine atanmasını istedi.

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde halen 11 Hakim, 10 Savcı, 4 Subay üye ve 3 Adli Müşavir bulunmaktadır.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Spor ve siyaset

Spor ve siyasetin ilişkisi konusu sorun. Size sınıf tahlilinden başlayarak, bir kitap dolduracak kadar laf anlatır. Sporun sınıflarüstü olmadığı vb. hakkında uzun bir nutuk çeker.

Ama lafı Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesine getirecek olursanız yandınız! Sakın diyeyim bu konuya değinmeyin, yasaktır.

Neden mi?

Spora siyaset karıştırılmaz da ondan!

Spor ile siyasetin ilişkisini sorduğunuzda size bir çuval sınıf tahlili anlatacak olan kişiden, Moskova Olimpiyatlarının boykotunu sorduğunuz zaman alacağınız cevap budur. O zaman ne sınıf kalır ne bir şey. Çünkü, onun için önemli olan Moskova'nın reklamını yapmaktır.

Pazartesi gecesi TV'de gösterilen "Spor" programını yapanlar, TRT'yi MRT yapmak isteyenlerin kalıntıları mıdır, yoksa bir takım "ilerici" anlayışlarla Moskova'nın propagandasına kapılanlar mı, bilemiyoruz.

Ancak gördüğümüz şey, o gece ekrandan bol bol sosyal-emperyalizmin reklamının yapılmış olduğudur.

Neymiş efendim?

Olimpiyatlar boykot edilirse, ünlü spor yıldızlarının yarışlarını seyredememenin hesabını kim verecekmiş...

Amerikan NBC Televizyonu milyonlarca dolar ödeyerek, Olimpiyatları bütün dünyaya göstermek için bağlantılar yapmışmış. Bunun hesabını kim verecekmiş...

Hele hele o güzelim Leningrad Buz Revüsünü görmekten insanları mahrum etmenin hesabını kim verecekmiş...

Şimdi daha da sıkı durun:

Rusların milyonlar dökerek yaptığı Olimpiyatlar Sitesinin hesabını kim verecekmiş...

Türkiye'nin televizyonuna çıkmışlar, Rusya'nın Olimpiyat Sitesine döktüğü milyonların hesabını soruyorlar.

Peki Afganistan'a giren tankların hesabını kim verecek?

Onbinlerce Afganlının dökülen kanlarının hesabını kim verecek?

Önce Ortadoğu'nun sonra da bütün dünyanın savaş ve istila tehdidi altına sokulmasının hesabını kim verecek?

İlla bir hesap sormak istiyorsanız, önce gidin bedava tarafından reklamını yaptığınız Moskova'dakilerden bunların hesabını sorun.

Olimpiyat dediğin, dünya barışının ve halklar arasındaki dostluğun geliştirilmesine hizmet eden bir spor olayıdır.

Yeni Çarlar hem dünya barışının temeline dinamit koysunlar, hem de utanmadan bütün dünyanın, hiç bir şey olmamış gibi Moskova'ya gidip "spor" adına sosyal-emperyalist propagandaya alet olmasını beklesinler.

Yağma yok!

Bir ülkenin bağımsızlığı Rus çizmeleri altında çiğnenirken, daha hâlâ Leningrad Buz Revüsünün merakında olanlar buyursun Moskova'ya gitsin, doya doya seyretsin. Belki böylece Rusların Olimpiyat Sitesinden uğradıkları zararın bir kısmını da karşılamış olurlar!

Ama bizim televizyonumuzu bize bıraksınlar.

Ekonominin askerileştirilmesi, Rus halkını bunalıma itiyor

AVRUPA'NIN GERİSİNDE YAŞAMAK RUS YURTTAŞLARINI SİNİRLENDİRİYOR

Rusya'da orta sınıf 1980'e karamsar girdi

HABER MERKEZİ

Dünyanın ünlü ekonomi dergisi Economist son sayısında araştırmacı John Bushnell'in Sovyet orta sınıfı hakkındaki incelemelerini yayınladı. Londra'da da basılmış olan Doğu-Batı ilişkileri üzerine yaptığı araştırmada John Bushnell, Rus halkının 1980'ler için oldukça kötümser olduğunu belirtiyor.

Hükümetin Rusya'ya yolladığı öğrencilerden biri olan John Bushnell, Rusya'da orta sınıfı meydana getiren ve halk arasında her zaman beyaz yakalı olarak tabir edilen memurlarla ilgili yaptığı araştırmada şunu söylüyor: Sovyet halkı 1970'den beri adım adım iyimserliğini yitirdi ve ekonomik kötümserlik 1970'lerin başlarında gelişmeye başladı. 1980'ler

ÜST TABAKA — Komünist Partisi yöneticileri, televizyon filminde seyrettiğimiz Anna Karanina, Karenin, Bronksy'ler gibi yaşıyor. Eski Çarlığın şatafatına haiz lokantaların kapıları onlar için açık, onlar için hazırlanmış, müzik eşliğinde yiyor, içiyor, gönüllerince eğleniyorlar.

●Kuyruk var, mal yok. Mal bulunsa kalitesi düşük, çeşidi yok

ise Sovyet halkının gözünde 70'ler kadar bile parlak görünmüyor.

1975'TE KARAMSARLIK İYİCE ARTTI

Özellikle Rus orta sınıfı şimdi neden böyle karamsar? 1962-63'lerdeki yiyecek sıkıntısına rağmen orta sınıf gelecekleri için iyimserdi. 1953'de Stalin'in ölümünden sonra refaha kavuşacağını düşünen ve iyimser olan orta sınıf şimdi ekonomik gelişmenin artık kendilerine bir kâr sağlamadığını düşünmeye başladı.

1975'de mahsulün birden düşmesi ile güçlenen karamsarlık, ekonominin gitgide askerileştirilmesinde düğümleniyor.

Rus orta sınıfı neden böyle karamsar, sorusuna araştırmacı yazar John Bushnell, tüketim maddelerinin yetersizliği, varolanların düşük kalitede olması ve çeşitsizliği cevabını veriyor. Yazar, Sovyetler Birliği'nde orta sınıfın maddi isteklerinin yeterince tatmin edilmediğini belirtiyor.

AVRUPALI İŞÇİLERDEN DAHA KÖTÜLER

Bushnell'in araştırmasına göre, iyi öğrenim görmüş ve hali vakti yerinde olan Ruslar her ne kadar Batı radyolarını dinliyorlarsa da yöneticileri gibi Batı burjuvazisinden üstünlük yarışında değiller. Onlar kendi durumlarını yalnızca Batıdaki kendileri gibi orta sınıflarla karşılaştırıyorlar. Ve görüyorlar ki Batının işçi sınıfından bile aşağı durumdalar. Batıya turist olarak giden Rus orta sınıfı bunu gözleriyle görüyor. 1960'larda yalnızca 100 bin kişi Batıya seyahat ederken, 1976'da Batıyı gören gözler 1,3 milyon vatandaş oluyor. İşte Sovyet vatandaşını en çok sinirlendiren ve bunalıma sürükleyen Avrupa'daki tüketim maddelerinin kalitesinin ve çeşitliliğinin Rusya'dakinden tartışılmaz bir şekilde üstün oluşu. Yöneticileri dünyayı paylaşmak için ekonomiyi habire askerileştirirken bir yün çorabın karaborsada zor bulunması.

SORUMLU YÖNETİCİLER

Orta sınıf Ruslar, Sovyet ekonomisinin iyi idare edilmediğini düşünüyor. Bunun sorumlusunun da yöneticiler olduğunu söylüyorlar. Onların gözüyle rejime muhalefeti güçlendiren işte bu ekonomik başarısızlıklar. Orta sınıfın memnuniyetsizliğinin politik olarak çok önemli sonuçlar doğurmasının şaşırtıcı olmayacağı görülüyor.

John Bushnell'in yalnızca orta sınıfı incelemiş buna bir de Gorki'nin romanlarına konu olmuş Çarlık döneminin ayaktakımının yeniden doğuşunu eklersek, Sovyetlerin bütün tantanalı askeri törenlerine karşılık ülke içinde durumun hiç de iyi olmadığını söylemek yanlış olmayacak.

ORTA TABAKA— Bir yün çorap için sokak aralarında karaborsacıları kollayan orta tabaka, kendini Avrupa'daki orta tabakayla karşılaştırınca, bunalıma düşüyor. Çoğunluğunu memurların oluşturduğu bu insanlar yönetime içten içe muhalefet ediyor.

Eleştirilerinin en önemlisi ekonominin askerileştirilmesi ve temel tüketim maddelerinin bulunamaz hale gelmesi.

ALT TABAKA Gorki'nin romanlarına konu olmuş Çarlığın ayaktakımı, ayyaşlar, köprüaltı çocukları, çıraklar, işçilerin durumu bugünkü Rusya'da farklı değil. Gerçekleri unutmak için banktan düşecek kadar içmiş Sovyet yurttaşlarının sayısı gün geçtikçe artıyor.

Yurtsever Savcı Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftçi hakkındaki karar bozuldu

●Askeri Yargıtay, Ankara 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinin soruşturmayı eksik sürdürdüğü sonucuna vardı

ANKARA (ÖZEL)

Doğan Öz cinayeti sanığı İbrahim Çiftçi hakkında Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesinin verdiği idam kararı, dün Askeri Yargıtay bir numaralı dairesi tarafından soruşturmanın eksik sürdürüldüğü gerekçesi ile bozuldu.

Hakim Albay Yaşar Saraç, Hakim Albay Turgut Lüleci, Hakim Albay Ahmet Sağlam, Hakim Albay Akdemir Akmut ve Hakim Albay Erdoğan Başekim'den oluşan bir numaralı daire, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesinin İbrahim Çiftçi ile ilgili kararı hakkında şu kararı verdi:

"a) İbrahim Çiftçi'yi Doğan Öz'ü öldürmeye azmettirmekten sanık örgütün diğer elemanları Hüseyin Demirel ve Hüseyin Kocabaş hakkındaki kanıtların davadaş değerlendirilmemesi,

b) Hüseyin Kocabaş, İbrahim Çiftçi hakkında verilen idam kararından önce, yakalandığı halde, hakkında açılan dava ile bu davanın birleştirilmemesi,

c) Demirlibahçe'de öldürülen Zafer Üstünel olayında kullanılan silahın, Doğan Öz'ün ölümünde kullanıldığı saptandığı halde, Zafer Üstünel'e ait dosyanın ve kanıtlarının incelenmemesi,

d) İkrar diğer kanıtlarla desteklendiği zaman cebir ve şiddetten uzak kaldığı süreç içinde delil olarak kabul edileceği gözönüne alınmadığından,

e) İbrahim Çiftçi'nin üç cumhuriyet savcı yardımcısı tarafından alınan ifadelerinde çelişki olduğu halde, cumhuriyet savcı yardımcılarının ifadesine başvurulmaması yönünden soruşturmanın eksik sürdürülerek karar verildiği kanısına varılarak bozulmasına..."

Askeri Yargıtay 1. Dairesi davanın diğer yönlerinin incelenmesine şimdilik gerek olmadığı kanısına vardıklarını da belirtti.

Doğuda kızamık salgını başladı

ERZURUM (THA)

Bingöl Karlıova'da 10 küçük çocuğun ölümüne neden olan kızamık salgını yüzünden bölgedeki tüm sağlık kuruluşları alarma geçirildi. Kızamık salgını geçtiğimiz günlerde Bingöl-Karlıova'da 10 tane 0-6 yaş grubundaki küçük çocuğun ölümüne yol açmıştı. Sağlık ekipleri tüm yörede özellikle küçük çocukları sağlık denetiminden geçirerek, aşı faaliyetini sürdürüyor.